

Catalunya Cristiana

f /catalunyacristiana

ig catalunya_cristiana

www.catalunyacristiana.cat

@catcristiana

catcristiana

45 Anys

“Aixecar murs és contrari a la voluntat de Déu”

En la proximitat de la Jornada Mundial del Migrant i del Refugiat, el 29 de setembre, el president de la Pontifícia Acadèmia per a la Vida, Mons. Vincenzo Paglia, defensa una fraternitat universal

P 8-12

Foto Siciliani / Pontificia Accademia per la Vita

El Museu Diocesà de Barcelona acull una taula rodona sobre els oceans amb la participació de Mons. Paglia

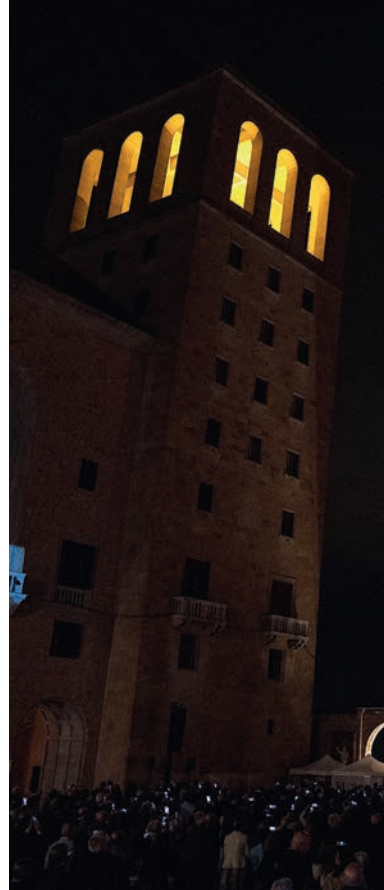
Agustí Codinach

SUMARI

22 SETEMBRE 2024

Editorial	03
La setmana	05
Opinió	06
Carta dominical	07
En primer pla	08
Vida eclesial	14
Reportatge	26
Carta dominical	30
Bíblia	32
Litúrgia	34
Espai lectors	36
Societat	38
Agenda	46
Des del carrer	47

16-19

Francesc posa l'Extrem Orient al centre de l'Església

El Papa torna a Roma
després de la gira a Àsia i
Oceania

20-21

En marxa el Mil·lenari de Montserrat

La commemoració va començar amb unes vespres extraordinàries i un acte institucional

26-29

Pizzeria inclusiva

PizzAut, un projecte per a persones amb autisme

38-39

El “Jesuset de l’Olimpíada Popular” ja llueix a la basílica de Santa Maria del Pi

La imatge té un gran valor simbòlic

EDITORIAL

Del dret de conquesta al dret de custòdia

L'exposició *Oceans. De Renoir als Microplàstics*. Amb obres de Mandy Barker, que s'ha pogut visitar al Museu Diocesà de Barcelona fins al 22 de setembre, ha estat un toc d'alerta sobre un dels problemes mediambientals més greus: el de la contaminació dels mars i oceans pels residus plàstics.

També ho ha estat la taula rodona del 9 de setembre, *Oceans: bellesa i destrucció. Reflexions a l'entorn de les obres de Mandy Barker i el pensament del papa Francesc*, que ha comptat amb les intervencions de Mons. Vincenzo Paglia, president de la Pontifícia Acadèmia per a la Vida; la Gna. Margarita Bofarull, delegada diocesana de Fe i Cultura de Barcelona; Joan Grimalt, investigador del Consell Superior d'Investigacions Científiques, i la mateixa Mandy Barker.

En la seva breu estada a Barcelona, l'arquebisbe Paglia ha instat a un nou “humanisme planetari”, i ha alertat que la situació en què es troben els oceans i l'aigua encara mereix poca atenció. I això que el 70% de la superfície terrestre està coberta d'aigua.

Després de la terra i del mar, ara ve la conquesta de l'espai, amb un negoci que es preveu molt lucratiu. Especialment després que l'empresa SpaceX d'Elon Musk, amb la missió *Polaris Dawn*, hagi assolit la fita històrica de ser la primera d'organitzar un passeig privat per l'espai.

“Ara comença el temps de la conquesta, i no voldria que l'espai es dividís com les fronteres de la Terra”, ha alertat Paglia. Per això és convenient preguntar-nos —en l'escaiença del “Temps de la Creació”— què farem amb l'espai? Després d'haver malmès la terra i el mar, també ens sentirem amos i senyors de l'espai?

A la llum de la conversió ecològica integral, és urgent i vital passar del dret de conquesta al dret de custòdia.

.....

Catalunya Cristiana

Subscriuiu-vos-hi

DESITJO SUBSCRIURE'M AL SETMANARI CATALUNYA CRISTIANA DURANT UN ANY (48 NÚMEROS)

☐ Edició paper 145€

☐ Edició digital 90€

☐ Edició en català

☐ Edició en castellà

Nom _____

Cognoms _____

Adreça _____

Població _____

DP _____ Tel. _____ NIF _____

A/e _____

Forma de pagament

☐ Únic pagament per any

☐ Dos pagaments semestral

☐ Xec nominatiu que adjunto

☐ Domiciliació bancària (*ompliu ordre adjunta)

*Senyors, els prego que, a partir d'ara, i fins nou avís, carreguin al meu compte els rebuts que els presentarà Fundació Catalunya Cristiana per la meua subscripció al setmanari CatalunyaCristiana.

Titular del compte _____

Tel. titular del compte _____

A/e titular del compte _____

IBAN

--	--	--	--

ENTITAT

--	--	--	--

OFICINA

--	--	--	--

DC

--	--

COMPTE

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

DATA (DD/MM/AA)

--	--	--	--	--

Lliureu aquesta butlleta a:

Fundació Missatge Humà i Cristià
(Catalunya Cristiana)

Departament de Subscripcions

Comtes de Bell-lloc, 67-69

08014 Barcelona

Signatura del titular

Conforme al que disposa l'article 6 de la llei orgànica 15/1999 del 13 de desembre, autoritzo la Fundació Missatge Humà i Cristià a incloure les meves dades personals al fitxer informàtic d'aquesta entitat, així com a tractar-les, per tal de rebre informació periòdica de les seves activitats. En qualsevol moment el titular podrà exercir els drets d'accés, rectificació i cancel·lació, així com oposar-se al tractament de les seves dades adreçant-se a Fundació Missatge Humà i Cristià amb domicili al carrer Comtes de Bell-lloc, 67-69, 08014 Barcelona.

La setmana en tuits

CARLES ARMENGOL

@carlesarmengol

10/09/2024

Pedagog

Avui el govern ha nomenat nou director general d'Afers Religiosos i cesso en el càrrec. Acabo una responsabilitat que he exercit durant prop de 2 anys, amb voluntat de servei al país i a totes les conviccions religioses i espirituals, des d'una laïcitat inclusiva

RAMON BASSAS

@ramonbassas

10/09/2024

Director general d'Afers Religiosos

El primer acte on he assistit després del nomenament com a director general és el de l'atorgament de la Medalla d'Honor del Parlament de Catalunya a l'abadia de Montserrat. Just a l'inici de la Diada. Enhorabona!

JAUME FLAQUER

@j_Flaquer

09/09/2024

Jesuïta

El dia de sant Pere Claver recordo amb gran emoció i agraïment la meva ordenació sacerdotal. Ja en fa 24 anys

PILARÍN BAYÉS

LA SETMANA

Escollat a Ràdio Estel

IGNASI MIRANDA

TARDES AMB MÚSICA I ESPAIS RELIGIOSOS

La programació de la tarda, a partir de les 14 h, inclou de dilluns a divendres moltes hores de música. Concretament de 14 a 15 h, emetem *Cocodril Club* amb Albert Malla, dedicat a la història del pop-rock i la vida, el treball i les curiositats dels seus protagonistes, temàtica alimentada també per entrevistes de música amb polítics, pintors, escriptors, actors, cantants i músics en general.

Entre les 15 i les 18.30 h, arriba la primera gran selecció musical,

amb temes que han estat entre els 10 primers a les llistes de grans èxits des de l'any 1965 fins a l'actualitat, combinats amb algunes cançons en català i en castellà. Seguim el mateix estil des de les 20 h fins a la matinada, amb l'únic parèntesi de les Completes emeses des de Poblet a les 23.45 h. Entre aquests dos grans blocs musicals, oferim de dilluns a divendres l'edició de tarda del *Sense distància* a les 18.30 h, les Vespres de Montserrat a les 18.45 h i la missa diària a les 19.15 h.

Zoom **MACIÀ GRAU**

Parlament de Catalunya (Laili Puig Farré)

En el marc de la celebració del Mil·lenari 1025-2025, el monestir de Montserrat ha rebut la Medalla d'Honor, en la seva categoria d'or, del Parlament de Catalunya. L'acte institucional de lliurament de la medalla va tenir lloc el 10 de setembre, i va ser presidit pel president del Parlament, Josep Rull. Rull va atorgar la medalla al pare abat Manel Gasch, davant del qual va reconèixer "la trajectòria històrica del monestir, com a mantenidor dels valors populars i de les llibertats democràtiques, estant al costat de les institucions nacionals de Catalunya en els pitjors moments de la nostra història".

L'efemèride **JOAN PALLARÈS-PERSONAT**

24 de setembre del 1926

Neix a València el cardenal Ricard Maria Carles Gordó, bisbe de Tortosa i arquebisbe de Barcelona, finat el 2013

Contrapunt

Sense esperança no hi pot haver pau

EDUARD IBÁÑEZ
Advocat

La pau només pot sorgir de la solidaritat i la cooperació entre els pobles

Actualment el món experimenta la proliferació de noves guerres, mentre persisteixen conflictes bèl·lics enquistats, terrorismes i tota mena de violències. És més, sembla créixer de nou el risc catastròfic de l'ús de les armes nuclears.

En aquest context, és fàcil caure en la desesperança i creure que la guerra forma part inevitable de la condició humana. I d'aquesta actitud sorgeixen els discursos que porten a reforçar la cursa d'armaments i preparar-se per a la guerra contra aquells considerats una amenaça. Però ¿no serà precisament aquesta mirada sense esperança la que bloqueja la pau i ens enfonsa en els conflictes i en la desconfiança?

Ara bé, com va afirmar el papa

Francesc en el seu Missatge per la Jornada Mundial de la Pau de 2020, un dels camins i actituds fonamentals per a construir la pau és precisament l'esperança. L'esperança "és la virtut que ens posa en camí, ens dona ales per avançar, fins i tot quan els obstacles semblen insuperables", perquè la "pau no s'aconsegueix si no se l'espera". Cal "creure en la possibilitat de la pau", cal "creure que l'altre té la mateixa necessitat de pau que nosaltres".

No es tracta d'apel·lar a un mer voluntarisme, sinó d'adonar-se que és justament l'esperança la que obre portes a la pau, en desfer les actituds de tancament i de desconfiança en els altres, que justament provoquen i enquisten els conflictes. Perquè la pau

només pot sorgir de la solidaritat i la cooperació entre els pobles, des de la consciència de la mútua interdependència i de la necessària corresponsabilitat per afrontar el futur.

Només de l'esperança pot sorgir un compromís permanent, un treball constant i pacient en favor de la justícia i la veritat, únic capaç de superar les dificultats.

Com diu Francesc, el fonament d'aquesta esperança ha de ser la consciència "d'una veritable fraternitat, basada sobre el nostre origen comú en Déu i exercida en el diàleg i la confiança recíproca". D'aquí sorgeix un compromís irreductible en favor de la pau, que porta al diàleg, al respecte, a la cooperació, al perdó i a la reconciliació. ■

La sal de la terra

Caritat política o descart?

JORDI GAYA NOFRE
Treballador social

La caritat assistencial ha de potenciar-se amb la caritat política

Recentment, l'anticlerical *El Roto* va il·lustrar unes dones carregant bidons pel desert amb la següent llegenda: "L'inversor es va emportar el riu i el filantrop es va posar el pou, però tots dos eren el mateix." És el vell epigrama que denuncia que la caritat que té l'origen en l'espoli no és caritat. Ho explica amb autoritat Benet XVI al *motu proprio* sobre el *Servei de la caritat*.

Mons. Luis Argüello, actual president de la CEE, molt sovint parla de caritat política. El document *El Dios fiel mantiene su alianza* (CEE, 2023) té almenys sis referències a la caritat política. Per què aquesta insistència? Què és la caritat política? Qui introdueix aquesta categoria en el Magisteri i en la Doctrina Social de

l'Església? Com es compaginen caritat política i assistencial? Per què s'identifica com l'acció pròpia del laïcat adult?

La misèria d'aquí i la d'allí tenen causes comunes. La caritat assistencial ha de potenciar-se amb la caritat política. La globalització ens convoca al col·loqui de la caritat política. Com, si no, interpretar el manament de Francesc: "Lleveu les mans d'Àfrica. Deixeu d'asfixiar-la, perquè Àfrica no és una mina que explotar ni una terra per saquejar."

Si el 25% de la nostra societat sobreviu amb subsidis de la caritat assistencial i, bona part d'aquest subsidi és el botí de la terra saquejada, alguna cosa no va bé. Sense colonialisme, no haguérem tingut estat

de benestar. Les xifres demostren l'existència d'un entramat pervers que, d'una banda, espolia i, de l'altra, finança la filantropia.

La globalització canvia la mirada sobre la caritat. Quan entitats catòliques o no denuncien la política migraatòria assassina del govern espanyol/europeu o que la principal ONG espanyola és un banc amb tentacles a la banca armada i als paradisos fiscals o, impulsen una universitat per combatre la ideologia de l'Agenda 2030, estant promovent la caritat política.

La caritat política posa el focus en el combat de les causes, les institucions i les estructures de pecat. Ho fa, segons Benet XVI, sense concertar amb institucions que actuen contra els principis de l'Església catòlica. ■

**CARD. JOAN JOSEP
OMELLA OMELLA**

Arquebisbe de Barcelona

Noves esclavituds

Aquests dies que celebrem la festa de la Mare de Déu de la Mercè, copatrona de Barcelona, recordem també els mercedaris, orde religiós fundat fa més de 800 anys per sant Pere Nolasc. Ell era un comerciant que, per la seva feina, coneixia les duríssimes condicions a les quals estaven sotmesos els cristians capturats pels musulmans.

Amb només vint-i-tres anys, sant Pere Nolasc va començar a organitzar algunes expedicions per negociar l'alliberament dels captius. Quinze anys després, se li va aparèixer la Mare de Déu, que el va inspirar a fundar un orde religiós per redimir els captius. Llavors ja liderava un petit grup de laics. Eren persones d'origens molt diversos que coneixien una realitat dura i que, en lloc de tancar els ulls, es van unir per alleujar la situació dels qui la patien.

Cada època té les seves pròpies esclavituds. Fa 800 anys, potser l'esclavitud més sagnant era la privació de llibertat i la reducció a esclau en terres llunyanes. Avui també hi ha esclavituds com les addiccions a les drogues, a la pornografia, etc., que generen situacions opressores i degradants per als qui les pateixen. N'hi ha d'altres, com la manca d'habitatge, que també condemnen les persones que les pateixen.

Els mitjans de comunicació sovint es fan ressò del creixent problema de l'habitatge i dels drames que se'n poden derivar. És un tema greu que afecta moltes persones de diferent estatus social i condició. Els que no

tenen feina i els que en tenen, però no arriben a final de mes; els joves que volen començar una nova vida o la gent gran que no pot assumir el preu del lloguer. En definitiva, ens afecta a tots.

No podem limitar-nos a considerar només la dimensió econòmica de l'habitatge. Tenir una casa és molt més. Quan vivim en un espai, aquest es transforma en la nostra llar, un lloc on creixem, on cuidem els éssers estimats i som cuidats, on ens sentim protegits. Sense un sostre, la salut s'afebleix, treballar és difícil, conviure i relacionar-nos amb els altres es fa complicat.

Més enllà de les dades oficials, que són greus, hi ha situacions que passen desapercebudes. En temps de pandèmia, més d'un terç de les famílies acompanyades per Càritas Diocesana de Barcelona que vivien en una habitació rellogada, van haver de canviar d'habitació per no poder pagar el preu que els demanaven. En moltes d'aquestes famílies hi havia un o dos fills en edat escolar. Qualsevol canvi d'habitació feia més difícil portar el nen a l'escola, ja que gairebé sempre els quedava molt més lluny.

Benvolguts germans i germanes, és el moment de fer com sant Pere Nolasc i els seus companys, comprometre'ns i treballar junts. Fa 800 anys, van comptar amb el suport del rei Jaume I. Déu vulgui que les administracions, associacions socials i religioses, tot junts puguem contribuir a construir un món on tothom pugui viure en una llar digna. ■

Mons. Vincenzo Paglia,
president de la Pontifícia
Acadèmia per a la Vida

“HEM D’INTENTAR IMAGINAR UNA POLÍTICA DE CONVIVÈNCIA PACÍFICA ENTRE POBLES DIFERENTS”

ROSA MARÍA JANÉ CHUECA

Fotos: Agustí Codinach

Dilluns 9 de setembre, en el marc de la Regata Cultural de la Copa Amèrica, el president de la Pontifícia Acadèmia per a la Vida, Mons. Vincenzo Paglia, participava en una taula rodona al Museu Diocesà de Barcelona sobre el tema *Oceans: bellesa i destrucció. Reflexions entorn de l'obra de Mandy Barker i el pensament del papa Francesc*. Prèviament a la seva intervenció, Mons. Paglia ens dedicava un temps per conversar sobre el medi ambient i les aportacions del papa Francesc sobre la cura de la creació.

*Mons. Paglia, durant l'entrevista
concedida al nostre setmanari.*

La taula rodona *Oceans: bellesa i destrucció* ha tingut com a marc la Regata Cultural de la Copa Amèrica. A l'Església, en general, sabem aprofitar aquests esdeveniments com una oportunitat per al diàleg amb el món de la cultura, de l'esport?

Crec que és més urgent que mai que l'Església entri en la vida de la societat, en aquest cas afrontant també aquests grans reptes que són els reptes de tothom. I a l'Església li interessa tot el que és humà. En particular, quan hi ha reptes que toquen l'humanisme, toquen l'ecologia, toquen els grans reptes relacionats amb el medi ambient. Som en un canvi d'època i dir que hi ha grans desafiaments significa que per primer cop en la història l'home s'enfronta a situacions gegantines. Amb les nostres pròpies mans podem destruir la humanitat i la creació, amb l'energia nuclear, amb les tecnologies emergents i també amb el clima. Per això és important que el missatge de l'Església pugui dialogar amb la realitat humana per poder estar al servei del desenvolupament sostenible de la terra i del planeta.

Quin és el missatge principal del papa Francesc en relació amb el medi ambient?

El risc és que avui tinguem visions curtes. Visions que arriben fins a les nostres fronteres, fins als nostres interessos, i no van més enllà. El papa Francesc, en aquest context, ens ha ofert una nova visió extraordinària a través d'una finestra amb dues obertures. Una és la *Laudato Si'*, que és la visió del planeta com la nostra casa comuna. L'altra finestra és la *Fratelli tutti*: la família que habita aquesta casa, a la qual ha de cuidar, preservar i enriquir. En aquest sentit, el papa Francesc ens ofereix aquesta visió que tots necessitem i que fins ara ningú no havia delinat amb tanta claredat. Per això voldria subratllar, en primer lloc, aquesta visió àmplia que tots necessitem. El planeta, aquesta casa comuna, és una casa gran i complexa que inclou la terra, el mar i l'espai, el cel. Hi ha tres grans dimensions de les quals la primera, la terra, es coneix força bé, però els oceans i l'espai continuen sent grans desconeguts. Cal que el coneixement d'aquests nous espais s'encamini cap a una perspectiva d'humanisme que jo anomenaria "humanisme pla-

netari", és a dir, un humanisme que té per objecte les relacions entre els pobles i la relació amb la creació, amb la terra i amb el cel.

M'agrada dir que, a la pregària cristiana del Parnostre, quan demanem que es faci la voluntat de Déu al cel i a la terra, podem comprendre encara més profundament la gran responsabilitat que suposa. Tota la creació ha de servir precisament per esdevenir una casa humana habitada per tots, de la qual tots són servidors, tots tenen dret a habitar-la i només un n'és l'amo, és el Pare.

En aquesta casa comuna es mira amb recel els qui travessen el mar a la recerca d'una vida millor. El mar, l'oceà, esdevé barrera, mur, i la cultura de la indiferència, com denuncia el papa Francesc, s'enforteix. Com hauríem de fomentar la cultura de la cura?

Es tracta d'un problema profund

de visió curta. Les fronteres no estan fetes per dividir, estan fetes per unir, per enriquir. Quin és el problema? Aixecar murs és una cosa contrària a la voluntat de Déu, a més, és ingenu i cruel. A mitjans del segle passat, McLuhan parlava de la terra com de "veïnatge universal". Podríem dividir el veïnatge amb murs? De què es tracta? Es tracta que junts intentem imaginar una política de convivència pacífica entre pobles diferents. Això és el que cal fer ja a cada família. A cada família, quan arriba el primer fill els pares han de regular el temps, l'espai... quan arriba el segon fill, el primer també ha de regular l'espai, el temps... aquesta harmonia que cal construir amb la família és anàloga a la que hem de construir en la família dels pobles. Ningú no és amo de la casa, l'únic pare és Déu. Tots som germans, per això ningú no en pot ser l'amo. Podríem dir que la terra, el

D'esquerra a dreta: Margarita Bofarull, delegada diocesana de la Pastoral de Fe i Cultura de l'arquebisbat de Barcelona; Mons. Vincenzo Paglia, el Dr. Joan Grimalt i l'artista fotogràfica Mandy Barker, a la taula rodona sobre els oceans.

Oceans:
Beauty and
Destruction.

Reflections on the work of
Mandy Barker and the
thoughts of Pope Francis

“És important que el missatge de l'Església dialogui amb la realitat humana per estar al servei del desenvolupament sostenible de la terra”

“Les fronteres no estan fetes per dividir, sinó per unir. Aixecar murs és una cosa contrària a la voluntat de Déu”

“Si cometem l'error de dividir l'espai segons les potències de la terra, els conflictes seran pitjors”

“És decisiva una dimensió ètica que guïi la intel·ligència artificial des del principi de la construcció dels algoritmes”

mar i el cel són un do de Déu concedit a tota la família humana. Aquesta és la utopia que l'Església ha de conrear, proposar i promoure entre tots els pobles.

En aquesta utopia, als cristians ens falta cultura ecològica, conversió ecològica?

Segurament. El papa Francesc no ha estat el primer entre els cristians d'abordar el tema ecològic. El patriarca ecumènic Bartomeu és conegut per la seva preocupació pels problemes mediambientals. Se'l coneix com “el patriarca verd”. El papa Francesc s'ha sumat a aquesta preocupació i l'ha tractada de manera àmplia i complexa. Un record personal és que quan jo era president de la Comissió d'Ecumenisme a la Conferència Episcopal Italiana i calia escollir el dia per a la protecció de la creació, vaig proposar als bisbes italians l'1 de setembre, que és el dia

triat per l'Ortodòxia. Perquè, vaig dir, ells el van escollir primer i seria bo unir-nos a ells. I ha esdevingut el dia de tots els cristians.

És important un ecumenisme ecològic?

Absolutament. Les Esglésies cristianes haurien d'instar totes les altres religions a estar atentes a aquesta perspectiva i també a tots els governs i a tots els intel·lectuals, humanistes, científics. L'esperança és que tots els pobles seguin al voltant de la taula comuna d'aquesta casa, perquè ningú no n'està exclòs i espero que totes les realitats de la vida associada, religiosa, científica, política, administrativa, s'apleguin perquè la casa comuna, igual que la família, necessita la cura de tothom.

Un aspecte en el qual insisteix Francesc...

El papa Francesc, amb la seva encíclica, ha donat una potència fortís-

sima a aquesta perspectiva. La casa no està buida, està habitada pel poble, per tots els pobles. Com ens ho ensenyava el Papa en el seu viatge recent, en el qual posava els pobles d'Indonèsia, Papua Nova Guinea, Timor Oriental i Singapur al centre. Per subratllar que tothom té dret a la terra, tothom té dret a viure sàviament, a viure humanament en aquesta terra.

Què impedeix viure d'aquesta manera?

En aquest sentit, el problema que veig avui per al planeta és que cal un suplement d'atenció per part de tots els pobles per custodiar, certament la terra, però també el mar, que sovint està contaminat i, fins i tot, ha esdevingut lloc de mort. I, alhora, crec que és important subratllar com és de delicada la conquesta de l'espai, perquè el temps dels descobriments s'ha acabat. Ara comença el temps de la conquesta, i no voldria que l'espai es dividís com les fronteres de la Terra. M'alegro que les plataformes espacials continuïn habitades per científics de diferents nacions.

És una mica romàntic, jo diria que una mica utòpic, però cal fer-ho,

perquè si cometem l'error de dividir l'espai segons les potències de la terra, els conflictes seran pitjors. Per això aquesta visió del papa Francesc ens demana a tots que tinguem cura del planeta: aquesta casa comuna que té un mar preciós, que té una terra preciosa, que té un cel meravellós. Els desastres ecològics són nocius per a tothom. Espero que una cura major els doni a les noves generacions una casa comuna més bonica.

I, sobretot, una casa comuna més esperançada...

Crec que cal mirar endavant amb esperança, perquè hem d'obrir els ulls, la ment i també el cor. Jo diria que aquesta triple dimensió, terra, mar, cel, també respon a una triple actitud: la de la intel·ligència, la del cor i la de les relacions amb tots. Cal crear consciència i responsabilitat, perquè el món és de tothom i no només meu.

La nostra època està marcada per la intel·ligència artificial. Com ens pot ajudar a treballar per la casa comuna, per la vida?

La intel·ligència artificial és una eina creada per l'home. Abans que

res, optimisme, és una creació de l'home, és un índex del poder generador de l'home. I, com tots els instruments, l'home ha de ser-ne responsable. A la Pontificia Acadèmia per a la Vida reflexionem molt sobre aquest tema, i creiem que és decisiva una dimensió ètica que guiï la intel·ligència artificial des del principi de la construcció dels algorismes. També cal que hi intervingui la política, perquè calen normes jurídiques per a tothom, per evitar que qui posseeix les dades tingui un poder sobre els altres. Per això estic convençut que de la mateixa manera que hi va haver un acord sobre l'energia nuclear per evitar nous desastres, i va funcionar, ara també es pot aconseguir. Igual que hi va haver un acord sobre el clima a París el 2015, amb consens, crec que també hi pot haver un acord sobre les tecnologies emergents i convergents perquè serveixin al desenvolupament de la humanitat i no al servei d'algú. A l'Acadèmia Pontificia per a la Vida, davant "l'algocràcia", el poder dels algorismes, proposem "l'algorètica", guiada per la saviesa i la intel·ligència humanes. ■

UN NOU HUMANISME "PLANETARI"

Convidat per la Delegació diocesana de Pastoral de Fe i Cultura de l'arquebisbat de Barcelona, Mons. Paglia va destacar a la taula rodona que "és urgent dissenyar un humanisme nou que jo anomenaria 'planetari'. És un humanisme que fa de la cura de les relacions entre els éssers humans i la creació el seu punt central. És un humanisme d'interdependència entre tothom i tot".

La delegada diocesana de Fe i Cultura, la Gna. Margarita Bofarull, va ser l'encarregada de moderar la taula rodona en la qual també van fer les seves aportacions l'investigador del Consell Superior d'Investigacions Científiques, Joan Grimalt, i l'artista fotogràfica Mandy Barker.

Margarita Bofarull va explicar que aquesta taula rodona volia ser "una petita aportació d'amor a la humanitat, especialment als més pobres, que són els que més pateixen les conseqüències del canvi climàtic, i un cant d'esperança perquè l'amor pot restablir les ferides".

Mons. Paglia va reflexionar sobre el canvi d'època que vivim i com les encíclics del papa Francesc, *Laudato Si'* i *Fratelli tutti*, ens poden ajudar a treballar pel planeta i la humanitat: "La visió és clara i comuna: una casa (el planeta) per cuidar i una família (la família dels pobles) de la qual responsabilitzar-se."

Un aspecte que va destacar el president de la Pontificia Acadèmia per a la Vida és que el planeta Terra ha de considerar-se en la seva totalitat: terra, mar i cel. I va constatar que l'aigua és un bé que cada vegada més està en perill i és objecte de disputa.

"Tots i tot estan aïllats a la casa comuna que és el nostre planeta amb la seva terra, el seu mar i el seu cel", va insistir. "Ningú no és una illa." Així, Mons. Paglia va concretar que el repte és "transformar aquesta interdependència planetària en una opció política, econòmica, cultural i espiritual per construir una 'civilització' del planeta que signifiqui 'convivència pacífica i global entre tots i tot'".

Per a Mons. Paglia, "el planeta, amb la seva Terra, el seu Mar i el seu Cel, és a les nostres mans. Som responsables de fer realitat aquesta comunió global que portarà el planeta a esdevenir la pàtria comuna. (...) Se'ns demana valor i creativitat per aconseguir aquesta fraternitat global de la qual res ni ningú pot quedar exclòs". ■

LUCIA MONTOBBIO
CAMPA
Periodista

Les rogatives “pro pluvia” serveixen com a identificadors de llargs períodes de sequera

L'aigua com a principi

Ens hem acostumat a mirar l'agulla de l'hidròmetre que marca el nivell d'aigua a les conques. “Si no beguéssim aigua, si ens estiguéssim a punt de deshidratar, la veu gairebé no ens sortiria”, comenta Anna Dot. L'artista va exposar al Museu de la Mediterrània de Torroella de Montgrí, fins a l'inici de setembre. *Aigües, llengües i oblits* era el títol de la seva mostra.

“Quan morim, els nostres cossos queden secs i aleshores no podem ni respirar ni parlar”, parafraseja Dot. Per a Tales de Milet aquesta era la certesa que li permetia afirmar que l'aigua és el principi de la vida.

Això, també ho té clar l'Antònia, una masovera que m'acompanya a veure l'exposició. Fa anys que escriu un diari i “mai havia registrat tants dies seguits sense pluja”, diu. Mira com juguen els seus nets al carrer i, preocupada, afegeix: “Estic contenta de veure'ls créixer alegres, però quin futur els espera si no plou?”

Gemma Puig, presentadora del temps, va fer una conferència abans de Nadal, a la parròquia de Sant Esteve de Granollers.

Va parlar de com adaptar-nos als futurs escenaris d'emergència climàtica. Guardava esperança que les pluges arribessin a la primavera. I sí, una mica de pluja va caure a l'abril.

L'estació segur que hi va tenir a veure, i potser també les processons i pregàries que es van succeir per demanar pluja. Per exemple, a Barcelona, es va sortir al carrer amb la figura del Sant Crist de la Sang.

Costums i rituals que s'han repetit al llarg dels segles. Les rogatives *pro pluvia* serveixen com a identificadors de llargs períodes de sequera. Hi ha paleoclimatòlegs, com Mariano Barriandos, que han estudiat la climatologia catalana, recuperant els registres eclesials sobre la celebració d'aquests actes. “Hi havia fins a cinc nivells de rogatives *pro pluvia* que consideraven cerimònies, processons, immersions de relíquies a l'aigua i pelegrinatges a Montserrat”, recorda Barriandos.

Des de reflexions d'artistes fins a pregàries per la pluja, emergeix un teixit ric de significat que connecta la història, la cultura, la fe i els reptes de l'emergència climàtica. ■

V

VIDA ECLESIAL

Aquesta setmana recollim el viatge del **Papa** a **Àsia i Oceania**, assistim a l'inici del **Mil·lenari de Montserrat** i celebrem el **250è aniversari** de l'arribada de les **reliquies** de **santa Càndia** a **Falset**

Els Castellers de Vilàfranca van aixecar un pilar de 10 davant del cambril de la Mare de Déu de Montserrat el 8 de setembre passat, en l'inici del Mil·lenari de Montserrat.

La visita a la selva oceànica de Vanimo va ser un moment molt especial del viatge de Francesc.

ÁNGELES CONDE

Corresponsal a Roma
Fotos: © Vatican Media

Francesc va tornar el 13 de setembre a la Ciutat Eterna amb un mosaic increïble de rostres, vivències i gestos de la gira per Àsia i Oceania. Es va acomiadar d'aquesta part del món després de la darrera etapa a Singapur, on la presència cristiana és important, ja que és la segona religió més practicada en aquesta ciutat-estat d'uns 5 milions d'habitants.

La composició dels fidels cristians és molt variada i molts són d'origen estranger, principalment xinès. D'aquests, uns 176.000 són catòlics. L'acollida al Papa va ser tan calorosa com en les altres destinacions, tot i que, numèricament més discreta. Davant del cos diplomàtic, membres de la societat civil i polítics, el Papa es va mostrar meravellat pel progrés de Singapur i per les seves po-

lítiques socials que beneficien tothom. També va advertir que les tecnologies i la intel·ligència artificial "no ens poden fer oblidar que és essencial conrear relacions humanes reals i concretes" i "per no aïllar-nos de manera perillosa en una realitat fictícia i intangible".

A Singapur va celebrar missa en un gran recinte on va ser rebut per milers de fidels també de països veïns. Francesc va parlar sobre la primacia de l'amor, "el que Déu ens demostra i el que ens convida a practicar", i que és a la base de tot el desenvolupament, també a Singapur, on "l'edifici més bonic, la inversió més rendible als ulls de Déu som nosaltres".

Aquesta darrera aturada de la gira va ser més tranquil·la comparada amb l'experiència multitudinària a Timor Oriental, un país radicalment diferent, sobretot des del punt de vista econòmic perquè és molt pobre. Amb tot, la població no va escatimar en entregar tot aquest poc que tenen al Pontífex. Si hi ha una imatge que quedarà en l'imaginari col·lectiu en parlar d'aquest viatge és la marea infinita de paraigües blancs i grocs, el color de la bandera vaticana,

que protegien del sol els 600.000 fidels que van acompanyar al Papa a la missa de l'esplanada Taci Tolu, on en un altre temps l'exèrcit indonesi llançava els cadàvers dels timoresos.

Les 600.000 persones que van anar a aquesta missa suposen gairebé la meitat dels habitants totals de Timor Oriental. El govern havia decretat festius els 3 dies que el Papa va passar pel país perquè tota la població hi pogués participar. En l'homília, el Pontífex els va dir que la vida és un do meravellós per a Timor, on gran part de la població són joves i nens. En acabar la celebració, va voler deixar unes paraules sobre la importància de preservar la identitat amb l'advertència de qualsevol ingerència estrangera perniciosa: "Estigueu atents a aquests cocodrils que us volen canviar la cultura, que us volen canviar la història. Manteniu-vos fidels. I no us apropieu a aquests cocodrils perquè mosseguen, i mosseguen molt." Aquell 10 de setembre a Timor Oriental també va deixar altres imatges. Com la de la tendresa del Papa quan saludava els nens amb discapacitat de l'escola Irmes Alma. Va

L'Extrem Orient, al centre de l'Església gràcies a Francesc

El Papa torna a Roma després d'una gira a Àsia i Oceania, en el seu 45è viatge apostòlic

PAPA FRANCESC

“L’edifici més bonic,
la inversió més rendible
als ulls de Déu
som nosaltres”

abraçar nens i pares, molts d’ells pobres i amb dificultats per proporcionar les cures necessàries als seus fills greument discapacitats.

Com en tots els seus viatges, va mantenir una trobada amb l'Església local a la catedral de la Immaculada Concepció de Dili. En el discurs, els va animar a difondre el perfum de l'Evangeli “contra tot el que humilia, degrada i fins i tot destrueix la vida humana; contra les plagues que generen buit interior i patiment, com són l'alcoholisme, la violència i la manca de respecte a la dignitat de la dona”. Els va recordar que l'Evangeli els pot ajudar a construir “una societat nova”, després dels anys de guerra i les darreres tensions polítiques. En la primera trobada amb les autoritats, acompanyat pel president i premi Nobel de la Pau, José Ramos Horta, va elogiar com el país va saber ressorgir després de l'ocupació d'Indonèsia i els anys de guerra i els va demanar que, com a governants, adoptin “els criteris, els projectes i les decisions segons l'Evangeli”. A més, va parlar de la dignitat dels nens víctimes d'abusos sexuals al·ludint així, sense esmentar-ho, al dolorós cas del bisbe Carlos Ximenes Belo, apartat pel Vaticà per pederàstia.

Prop de la meitat de la població timorena encara viu avui sota el llindar de la pobresa. A això cal sumar-hi l'atur elevat que preocupa, sobretot, els joves. Abans de marxar de Timor, Francesc els va dedicar el darrer dels seus esdeveniments. Els va assegurar que mai no oblidarà els seus somriures i els va demanar que no es refiïn dels “venedors de la felicitat que dura mitja hora”, en al·lusió a les drogues.

OSMOTIC
by CORSA

ARA DESCOMPTA 400€

L'únic depurador per osmosi que no malgasta aigua.
Instal·la un **OSMOTIC** i oblidat de comprar aigua envasada.

T. 900 208 208
info@corsa.es
Sardenya, 397-399
08025 Barcelona

CORSA
50 1974 2024
SIEMPRE VIENDO EL VASO LLENO

Francesc havia arribat a Timor després d'haver viscut durant tres dies la fe a Papua Nova Guinea, on l'Evangelí va arribar només uns 130 anys abans. El 95% dels 9 milions de papús es declara cristià, majoritàriament luterans. Aproximadament un 30% són catòlics. També Papua és un país pobre, però amb grans riqueses naturals cobejades per altres. En el discurs amb les autoritats, el Papa va destacar que Déu va crear aquesta riquesa (jaciments d'or o petroli) per a la col·lectivitat. Per això, va demanar a aquests governants que vetllin pel repartiment dels beneficis d'aquesta riquesa i creïn concòrdia en un país amb desenes d'ètnies que no sempre estan ben avingudes. Així, va lamentar que "les agressions tribals causin moltes víctimes, no permetin viure en pau i obstaculitzin el desenvolupament".

El Pontífex va repetir esquema visitant les obres de caritat de Papua Nova Guinea, en especial, les dedicades als nens amb discapacitat i als nens del carrer. Li van preguntar al Papa qüestions difícils de respondre sobre el sentit el seu patiment. Francesc els va voler consolar recordant-los que són "meravellosos" i que cadascú és especial per a Déu. Els nens van respondre a aquestes paraules del Pontífex amb abraçades.

El Papa també va conèixer el clergat local al santuari de Maria Auxiliadora. Hi van anar pastors de les veïnes Illes Salomó, Fiji o fins i tot Austràlia. Va elogiar la tasca dels missioners que van consolidar l'Evangelí en aquelles terres i també va donar un missatge als que ara hi operen: que confiïn "en la fecunditat" del seu apostolat. El 8 de setembre va presidir la missa juntament amb 35.000 fidels en un estadi de la capital on va poder comprovar l'enorme diversitat cultural i tribal del país. En l'homília va convidar a no desentendre's de l'acció de l'Evangelí per superar l'egoisme i la indiferència.

Potser el més espectacular de l'etapa de Francesc a Papua va ser la visita a Vaimo, a la selva oceànica. Diferents missioners argentins acompanyen els fidels a desenes de pobles als quals no arriba un sacerdot en mesos i on és fonamental l'assistència dels catequistes. Un avió militar australià el va traslladar fins aquest indret portant un carregament de medicines, béns de primera necessitat, rosaris i Bíblies. El Sant Pare va desitjar que, "a la bellesa del paisatge, correspongui la bellesa d'una comunitat en la qual les persones s'estimen, com ens ha ensenyat Jesús".

De retorn a Port Moresby, i abans

Trobada amb els nens amb discapacitat de l'escola Irmas Alma a Timor Oriental.

“Estigueu atents a
aquests cocodrils que
us volen canviar la
cultura, que us volen
canviar la història.
Manteniu-vos fidels”

d'acomiar-se de Papua, el Papa va escoltar els joves. Li van expressar angoixes i problemes de tot tipus. Francesc, comentant el fet que al país es parlen més de 850 llengües, els va dir que, amb la llengua que sempre s'entendran és la de l'amor.

El Pontífex no podria haver visitat Timor Oriental sense visitar Indonèsia. Les ferides encara estan obertes i Francesc ha intentat ser un pont entre totes dues nacions, envaït i invasor. A Indonèsia, país eminentment musulmà, el Papa va intentar, novament, ser un pont entre religions. La primera etapa del seu viatge va tenir com a objectiu, a més d'abraçar el petit ramat d'un 3% de la població entre 275 milions d'habitants, reforçar el diàleg inter-religiós amb un islam moderat i tolerant. La nota negativa va ser la detenció de 7 sospitosos d'intentar cometre un atemptat o contra el Pontífex o durant algun dels esdeveniments. Per això, resulten fonamentals els gestos de Francesc al costat de líders islàmics com el gran imam de la mesquita Istiqlal, la més gran del sud-est asiàtic. Tots dos van subscriure un document en la línia del d'Abu Dhabi. Sens dubte, més enllà del contingut, el gest va ser el petó i l'abraçada entre ells escenificant que la convivència religiosa és possible. Ho va dir Francesc quan va convidar que “les diferències no siguin motiu de conflicte” i va advocar per la fraternitat “en temps foscos” per “contrastar l'extremisme i la intolerància”.

L'obra de les organitzacions catòliques és molt apreciada en aquest arxipèlag de milers d'illes gràcies a catequistes, sacerdots, bisbes, consagrats, religiosos i religioses, als quals el Papa va animar a exercitar sempre la compassió. En va ser testimoni en la trobada amb els malalts als quals va anomenar “petits estels al cel d'aquest arxipèlag”. Va saludar un per un a tots els presents, més de 100 persones.

Als joves indonesis els va insistir que el diàleg pot resoldre qualsevol diferència. Es va reunir amb ells a la seu de Scholas Occurrentes, a Jakarta. 60.000 persones van assistir a l'Eucaristia que el Pontífex va celebrar a l'estadi principal de la. 40.000 més van seguir la cerimònia en un estat contigu. El Papa va passejar amb el papamòbil per tots dos recintes. Francesc va fer una crida als indonesis a construir una societat més justa i a “avançar en el camí de la pau i el diàleg”. Així s'acomiajava el Pontífex de tres dies a Indonèsia on havia arribat el 3 de setembre començant així la gira per Àsia i Oceania, el viatge número 45 del seu pontificat. ■

ESGLÉSIA EN SORTIDA

Tolerància zero davant l'abús

Aquest estiu hem pogut gaudir de grans trobades més o menys locals i d'altres de més universals: festes majors, fires... punts de trobada en els quals ens reunim i compartim amb els veïns estones lúdiques.

Moltes d'aquestes festes tenen l'origen en la celebració de la patrona o el patró del lloc. Moltes se celebren per grans sants i santes o bé per la festa del 15 d'agost, normalment coincidint amb el final de la collita per celebrar-la i gaudir.

Si passeges per aquestes festes pots comprovar que, per petit que sigui l'indret, hi ha algun senyal indicant “punt lila”, aquests punts per evitar l'assetjament sexual, absolutament necessaris. No deixa de sobtar que hàgim de posar aquests indicadors, que hi hagi d'haver persones per intentar evitar aquestes actituds en festes que haurien de ser de gaudi per a totes i tots.

I de sobte, surt una notícia d'alguna personalitat que, sense disculpa, diu o canta o fa... quelcom que et recorda que sí, que calen punts liles i molts, calen persones vigilants, més forces de seguretat.... Cal més i molta més educació en valors com el respecte, la igualtat, la diversitat....

I encara defrauda més quan algú de l'Església torna a dir quelcom que pot fer molt de mal, perquè no hi ha res que disculpi l'abús d'un altre més feble; no podem dir tebieses, cal ser molt radicals amb el dolor i amb el mal, cal anar sempre contra l'abús de l'altre, no hi ha cap excusa i sempre, sempre, ha de ser denunciatiu qualsevol indicatiu o provocació.

La tolerància zero de la qual parlem cal posar-la sempre per davant en aquestes circumstàncies i no deixar dubte de quina és la nostra actitud davant qualsevol abús.

ESTHER BORREGO
Trebballadora social

La commemoració va començar amb unes vespres extraordinàries, un acte institucional i la celebració eucarística

En marxa el Mil·lenari de Montserrat

Espectacle de drons a l'exterior de la basílica de Santa Maria.

IGNASI MIRANDA

Montserrat

Fotos: Marc Font

ABAT MANEL GASCH

“La nostra comunitat ha tingut sempre Jesucrist com a referent, i ha ajudat perquè nasqués o continués present en el cor de tants”

Montserrat va acollir el cap de setmana del 7 i 8 de setembre l'obertura oficial del seu Mil·lenari, una festa que marca la celebració de mil anys de vida monàstica ininterrompuda.

Primer es van celebrar les vespres, en aquest cas, les primeres de la festa de la Nativitat de Maria, dia que havia coincidit durant molt de temps amb la Mare de Déu de Montserrat, ara el 27 d'abril. I poc abans de les 20 hores, va començar l'acte civil, a la mateixa basílica de Santa Maria i amb un final apoteòsic a l'exterior coronat, com no podia ser d'una altra manera, amb el popular *Rosa d'abril*, el conegut *Viro-lai* a la patrona de Catalunya, lletra de Jacint Verdaguer i música de Josep Rodoreda.

L'acte institucional, que es va desenvolupar a l'interior de la basílica de Santa Maria, va comptar amb els parlaments del president de la Generalitat, Salvador Illa, de l'abat de Montserrat, Manel Gasch, i del prior i comissari del Mil·lenari, Bernat Juliol.

Durant la celebració, es van escoltar diferents peces musicals, entre les quals destaquen *Rondeau de la suite de symphonies*, de Mouret i *Te Deum* (Prelude), de Charpentier, a càrrec de l'Orquestra Simfònica del Vallès; *Welcome*, del compositor català Bernat Vivancos, a càrrec de la Schola Cantorum, i *Nigra Sum*, de Pau Casals, cantat igualment per l'Escolania de Montserrat. Conjuntament, la Schola Cantorum i l'Escolania de Montserrat van interpretar el *Regina Coeli* de Joan Cererols.

Bernat Juliol va donar la benvinguda

L'actual abat de Montserrat, Manel Gasch, va mantenir un diàleg ficcionat amb l'abat del passat i el del futur.

a tothom "amb el llenguatge universal de la música". També va recordar que "la història de Montserrat és la de tots i cadascun de nosaltres", i va citar Søren Kierkegaard per assegurar que "cal viure la història per mirar cap al futur i conèixer la nostra identitat, aprenent de les nostres actuacions durant mil anys". Juliol va presentar aquest moment com "un gran punt de partença".

En la segona intervenció, el president Salvador Illa va destacar que "venir a Montserrat permet compartir entre tots la mateixa il·lusió, una barreja de sentiment, orgull i sensació de pertinença". Va qualificar Montserrat de "referent d'espiritualitat que representa uns valors, entre els quals hi ha la recerca de la veritat, diàleg, entesa i reconeixement de la diversitat".

Illà va reivindicar el monestir benedictí com "un referent essencial en la nostra història compartida, ànima del nostre país que ha sabut integrar i acollir les generacions". El president de la Generalitat va fer seves les paraules del papa Francesc, quan va alertar contra "la globalització de la indiferència en el seu primer viatge fora del Vaticà, a Lampedusa i a sobre d'una pastera". Finalment va demanar a la comunitat benedictina que "ajudi Catalunya des d'aquest gran bagatge religiós".

La intervenció de l'abat Manel Gasch va ser un dels moments més

creatius de l'acte institucional. Amb la nau a les fosques, Gasch va mantenir una conversa en què tenia a un costat l'abat Oliba, del 1025, i el qui seria l'abat el 3025, d'aquí a un mil·lenni. "Montserrat és un lloc de fe, de reflexió i de pregària", deia una veu representativa de l'abat Oliba. "Només podem descobrir Déu amb aquesta imatge imperfecta d'ell que guardem dins de nosaltres", afirmava l'abat virtual del futur, del 3025.

Entremig dels hologrames, Manel Gasch assegurava que "aquest és el camí de la veritat amb majúscules, que és Déu, no només en el seu misteri, sinó també en la seva circumstància". Un videomapatge amb llums i música a l'interior del temple i un espectacle de drons van ser altres ingredients que van farcir d'espectacle l'obertura de les celebracions.

Si el dia 7 va tenir lloc l'acte institucional, l'endemà, diumenge 8 de setembre, solemnitat de la Nativitat de Maria, va tenir lloc l'Eucaristia d'inauguració, presidida pel pare abat Manel Gasch.

En l'homília, el pare abat va destacar que els monjos "estem cridats a fer present Jesucrist" i, per això, malgrat "tantes obligacions i preocupacions", "la millor ajuda fraterna que ens podem demanar els uns als altres és la d'anar cap a Jesucrist". I va afegir: "Tot i les infidelitats pròpies de la condició humana, des del punt de vista d'aquests mil anys, estic convençut que la nostra comunitat ha tingut sempre Jesucrist com a referent, i ha ajudat perquè nasqués o continués present en el cor de tants."

Després de la missa va haver-hi festa popular amb castells, gegants i sardanes, i especialment amb l'estrena de la Sardana del Mil·lenari, composta per Josep Maria Serracant i Clermont.

L'obertura de la commemoració dona pas a 15 mesos, coincidint en bona part amb el 2025, en què es viurà el mil·lenari de la fundació del monestir de Montserrat per part de l'abat Oliba, de Ripoll i de Cuixà, i també bisbe de Vic.

Les autoritats polítiques i religioses seguint amb atenció l'actuació de l'Escolania.

L'arquebisbe Joan Planellas va presidir la missa solemne en honor de la patrona

Falset celebra el 250è aniversari de l'arribada de les relíquies de santa Càndia

L'arquebisbe Joan Planellas, durant la missa, amb les relíquies de santa Càndia.

El mateix diumenge a la tarda va tenir lloc la clausura oficial de la celebració del 250è aniversari, que es va fer amb una pregària de la novena i el tancament de l'urna de les relíquies. Un cop tancades, els fidels van participar en la processó de retorn de la imatge de santa Càndia a la seva capelleta. Finalment, es va projectar un video-mapatge a la façana de l'església parroquial dedicat a l'efemèride dels 250 anys de l'arribada de les relíquies de santa Càndia.

UNA CELEBRACIÓ RENOVADORA PER AL TEMPLE DE FALSET

La missa solemne del dia 8 de setembre va ser un dels actes centrals de la celebració del 250è aniversari, que havia començat el 31 d'agost amb l'entrada de la imatge de santa Càndia a Falset. La processó d'entrada va comptar amb tots els elements del seguici festiu i un gran nombre de fidels amb fanalets encesos, que van recordar l'entrada de les relíquies l'any 1774.

D'altra banda, en el marc d'aquesta celebració, la parròquia de Falset, amb el seu rector, Mn. Xavier Roig al capdavant, ha aprofitat per impulsar un projecte d'embelliment del temple. El projecte inclou la rehabilitació de la façana i de l'interior del temple, així com la col·locació d'onze vitralls amb al·legories a santa Càndia, a Maria i a les tradicions de Falset, i que són obra de la vitrallera Dolors Lafuente, amb taller a Reus. ■

La parròquia ha aprofitat la celebració per impulsar un projecte d'embelliment del temple

REDACCIÓ

Fotos: Anna Abella

El diumenge 8 de setembre, l'església de Santa Maria de Falset va acollir la missa solemne en honor de la patrona, santa Càndia, de la qual aquest any se celebra el 250è aniversari de l'arribada de les seves relíquies al municipi. L'Eucaristia, que va comptar amb la participació d'un gran nombre de fidels que van omplir el temple, va estar presidida per l'arquebisbe de Tarragona Joan Planellas. L'església es va vestir de gala per a la celebració, durant la qual es va estrenar un nou cant dedicat a la santa, compost per Mn. Joan Àguila Chavero, fill de Falset, i els gegants Antoni i Càndia van oferir a tots els presents la dansa de la *Jota de Falset* amb l'acompanyament de la banda de música.

Projecció del videomapatge a la façana de l'església parroquial dedicat a l'efemèride dels 250 anys de l'arribada de les relíquies de santa Càndia.

GIRONA

La Fraternitat de Santa Clara rep el guardó de Vilobinenca il·lustre

L'Ajuntament de Vilobí d'Onyar ha atorgat el títol de Vilobinenca il·lustre a la Fraternitat de Santa Clara, l'any que se celebra el 50è aniversari de presència de les germanes clarisses al municipi. El consistori els ha atorgat el reconeixement "pel seu compromís amb el municipi i pels seus valors d'agermanament, pau i comunitat".

TARRAGONA

Biblioteca personal del cardenal Vidal i Barraquer

La Biblioteca del Seminari de l'arquebisbat de Tarragona ha incorporat al Catàleg Col·lectiu del Patrimoni Bibliogràfic de Catalunya (CCPBC) gran part dels fons de la biblioteca personal del cardenal Francesc Vidal i Barraquer (1868-1942). Això ha estat possible gràcies al suport del Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya.

LLEIDA

Comiat de la comunitat claretiana

La comunitat claretiana de Lleida es va acomiadar de la ciutat i del barri de Balàfia amb la celebració d'una missa a la parròquia de Sant Antoni Maria Claret el 7 de setembre, una setmana abans del comiat oficial, el dia 14, amb una eucaristia presidida pel bisbe Salvador i el provincial dels claretians.

TORTOSA

Vivint el Sexenni de la Mare de Déu de Vallivana

La Mare de Déu de Vallivana ha visitat Morella del 17 al 27 d'agost en la celebració del 55è Sexenni. Com Maria de Natzaret va pujar a la muntanya a visitar la seua cosina, i Elisabet II va dir "ets beneïda entre totes les dones i és beneït el fruit del teu ventre...", nosaltres hem dit el mateix.

URGELL

XXXIX Festa de la Mare de Déu de l'Horta

El diumenge 8 de setembre es va celebrar la XXXIX festa de la Mare de Déu de l'Horta, patrona d'Ivars d'Urgell, coincidint enguany amb la festa de les marededeus trobades i la Nativitat de la Verge. La missa, celebrada pel rector d'Ivars d'Urgell, Mn. Carles Albert Ospina, es va celebrar a l'exterior del santuari comptant amb l'assistència de 170 fidels.

VIC

Dies de convivència al Pirineu

Del 29 de juliol al 4 d'agost una quinzena de joves del bisbat de Vic van gaudir d'una setmana de convivència a Maçanet de Cabrenys, als Pirineus. Durant la setmana van fer teatre, excursions, pintura, visita cultural, banyar-se al gorg o a la piscina. També hi havia les activitats d'oració, com les misses a l'aire lliure, pregària al matí i a la nit i una estona de reflexió personal diària.

SOLSONA

Novena de la Mare de Déu de Queralt (Berguedà)

Del 31 d'agost fins al 8 de setembre es va celebrar la Novena de la Mare de Déu de Queralt. El bisbe Francesc Conesa va presidir un dels dies de la Novena, que es va cloure el diumenge dia 8 amb la celebració de la Gala de Queralt, amb el nou rector de Berga, Mn. Josep M. Vilaseca.

TERRASSA

Celebració de Santa Maria a Rubí

El dissabte 7 de setembre al matí el bisbe celebrà a la parròquia Santa Maria de Rubí la missa amb motiu de la festa patronal, de la presentació de Mn. Mario Jurado, nou vicari parroquial, i del comiat del qui ha estat fins ara vicari, Mn. Jean Damascène Rutayisire, destinat ara a La Floresta, Valldoreix i Mira-sol. També hi concelebrà el rector i arxipreste de Rubí, Mn. Joaquim Meseguer.

SANT FELIU DE LLOBREGAT

Convivències molt enriquidores i profitoses a Gisclareny

La Delegació diocesana d'Evangelització i Apostolat Seglar del bisbat de Sant Feliu de Llobregat, amb el suport de la Delegació de Pastoral de Joventut, va organitzar unes convivències per a adolescents i joves a Gisclareny (Berguedà) a finals d'agost sota el lema "Gisclareny 2024. Punt de trobada".

P. BERNAT JULIOL, O.S.B.

Prior de Montserrat
Comissari del Mil·lenari de
Montserrat 2025

AULA EDUCATIVA

Els primers mil anys de Montserrat!

La nostra reflexió ha estat: què pot aportar la vida monàstica a la societat del segle XXI?

Aquest mes de setembre iniciem a Montserrat les festivitats dels mil anys de la fundació del monestir. Commemorem que l'abat Oliba, abat de Ripoll i bisbe de Vic, envià un grup de monjos a constituir una petita comunitat dalt d'aquesta muntanya santa. Les celebracions del Mil·lenari s'allargaran fins al 8 de desembre del 2025, de manera que durant aquests quinze mesos tothom pugui participar d'aquesta gran efemèride.

Evidentment, hi ha moltes activitats organitzades, però en el fons, tot el que es fa està pensat per parlar de valors, de valors cristians. El lema que hem desenvolupat per al Mil·lenari vol ser un element representatiu d'aquests valors. La nostra reflexió ha estat: què pot aportar la vida monàstica a la societat del segle XXI? I no hem volgut pensar només en els monjos, en la vida monàstica o en la vida religiosa, sinó que hem

volgut pensar en tothom, en els nostres contemporanis, en els homes i dones d'avui, també en tota la comunitat educativa de l'Escola Cristiana.

És així que hem partit de la famosa síntesi de la Regla de sant Benet, *l'ora et labora*, i l'hem ampliat a partir de l'experiència de vida benedictina, especialment la viscuda a Montserrat al llarg dels darrers deu segles. És així que proposem el següent lema: *Ora. Lege. Labora. Rege te ipsum. In communitate.*

Ora. Fa referència a la pregària, és clar. A la necessària obertura de tota persona vers el transcendent. A la convicció que l'autèntica raó de viure i l'autèntica felicitat es troben en Déu.

Lege. Literalment fa referència a llegir, però vol englobar un concepte més ampli, el de la cultura i el de la reflexió. Cultura com allò que ens fa créixer com a éssers humans i que ens dona eines per viure amb

llibertat i esperit crític i constructiu.

Labora. Treballar, sí. Però treballar bé. Treballar amb esforç, amb disciplina, amb la intenció de fer les coses ben fetes. Amb la idea que les coses importants d'aquest món requereixen posar-s'hi.

Rege te ipsum. Governa't a tu mateix. Una regla que procedeix d'una antiga tradició filosòfica i que ja els primers monjos van fer seva. Conèixer-se a si mateix per saber conduir la pròpia vida. Ser lliure per viure coherentment amb els propis principis i les pròpies conviccions.

In communitate. Fonamental. Perquè els cristians no vivim sols, vivim en comunitat. L'autèntic sentit cristià de la vida només s'assoleix quan entenem que vivim amb els altres i per als altres.

Són cinc elements de reflexió que des del monestir proposem a la societat, i que ens agradaria que ens ajudessin a ser cada vegada millors persones i millors cristians. ■

SERGI TORONDEL

Professor de Psicologia de la
Universitat Abat Oliba CEU i
psicòleg en Centres Gabimedi

APUNTS DE PSICOLOGIA

Reflexió sobre la tornada al “col·le”

Les rutines són la forma que la ment té per estalviar energia i millorar l'eficiència

Sabíeu que el cervell humà està dissenyat per funcionar de manera òptima quan segueix rutines? Aquesta dada té implicacions en la manera com menem la nostra vida. Les rutines són la forma que la ment té per estalviar energia i millorar l'eficiència. El nostre cervell busca automatitzar processos, alliberant recursos per afrontar reptes més complexos o imprevistos.

Imagineu-vos com funciona un ordinador o un mòbil. Tots dos compten amb funcions que s'executen automàticament, optimitzant-ne el rendiment. Així, la nostra ment es comporta de manera similar quan adoptem hàbits diaris. Per això, vull posar-me per un moment al costat de les rutines o obligacions i convidar-vos a reflexionar-hi, ja que sovint són vistes com les “malvades” a la nostra vida diària.

Amb tot, la qüestió va més enllà d'identificar les rutines com les culpables del nostre malestar. Pregunta-vos per un instant: és realment la rutina el problema, o ho és el contingut d'aquestes activitats diàries? Tal vegada el que ens pesa no sigui el fet

de tenir una rutina, sinó el que forma aquesta rutina. Moltes vegades, ens sentim atrapats en tasques que no ens satisfan, feines que no ens motiven o entorns que ens desgasten.

Imagineu-vos un escenari diferent. Si la vostra rutina diària inclogués despertar-se d'hora amb energia, realitzar alguna activitat física que us apassioni, portar els fills a l'escola sense pressa, gaudint del trajecte i de la seva companyia i, després, dedicar la vostra jornada laboral a alguna cosa que us entusiasmi, no canviaria la vostra percepció de la rutina? Segurament, en aquest context, no sentiríeu la tornada a les “obligacions” com una cosa tediosa. La clau aquí rau en el fet que les activitats que formen part d'aquesta rutina ideal us omplin de satisfacció i propòsit.

Molts pensareu que aquest tipus de rutina és un ideal inabastable. Però, que potser no és l'ideal el que ens pot inspirar a fer petits canvis que millorin la nostra vida diària? La rutina, com la percebem comunament, s'associa a una manca de temps, una sobrecàrrega d'estímul i feines poc gratificants. En alguns casos, també

està relacionada amb la soledat, especialment quan les nostres obligacions ens aïllen o ens allunyen dels éssers estimats.

Aquí és on entra la meva recomanació: no cal que canvieu tota la vostra vida d'un dia per l'altre. N'hi ha prou de fer un petit ajustament en aquelles activitats més pesades o incòmodes. Introduir-hi una variació, una petita millora pot fer que les obligacions les sentim menys com una càrrega i més com una oportunitat.

Les nostres rutines no són una invenció moderna. Des de temps immemorials, els nostres avantpassats van instaurar hàbits que avui considerem essencials per a l'estabilitat mental i emocional: acudir a l'església, dedicar una estona a reflexionar, agrair el que la vida ens regala i esmenar els errors comesos.

Recuperar aquests hàbits, adaptats a la nostra realitat, pot ser un antídoto contra l'estrès i la saturació. Alliberem espai a la nostra ment sobrecarregada, recuperem el control de les nostres rutines i fem que el dia a dia sigui més suportable, més gratificant i, sobretot, més humà. ■

La commovedora lliçó de PizzAut, un projecte per a persones amb autisme que ha creat una pizza inspirada en l'encíclica "Laudato Si'"

PIZZERIA INCLUSIVA

CARME ESCALES

Milà

A la vida, moltes vegades no hi ha més gran impulsor que una dificultat. I en aquesta història és així. Un diagnòstic d'autisme a un nen de dos anys situa els seus pares davant d'un mur que enfosqueix, de cop, l'horitzó del futur. El del seu fill Leo, i el d'ells mateixos. El pare, Nico Acampora, sap molt bé què li espera, perquè com a educador social ha vist molts casos d'autisme, i les dificultats que comporta viure i conèixer amb aquest diagnòstic bloquegen el seu optimisme i tota esperança de redreçar una continuïtat que s'albira abrupta.

Tot això passa, cada dia, en cases de tot el món, en qualsevol país on els diagnòstics arriben així, com una galleda d'aigua freda, que gela l'ànima i atura el temps. Aquesta, en concret, cau en una llar a pocs quilòmetres al nord de la ciutat de Milà, a la regió de Brianza.

Leo és el segon fill del Nico i l'Stefania Da Cotto, infermera a l'hospital de San Gerardo de Monza, a la Llombardia, on viuen. Els seus torns de nit amb els malalts hospitalitzats deixen el pare sol amb aquell plor constant del fill que no troba la calma.

Enmig d'una d'aquestes nits, una de tantes en què el descans no arriba, ni per al fill, ni per al pare que cabila fórmules per moure aquell mur que percep al davant, un pensament venç les tenebres i li arriba a aquest progenitor desesperat, com una llum que l'il·lumina. Un pensament ben senzill. Nico Acampora recorda el seu fill com l'ha vist aquell vespre abans de sopar, a la cuina, amb la seva mare i la seva germana, Giulia, ajudant a preparar pizza per compartir amb amics que han convidat a casa. Li ha vingut la

Nico Acampora, en el moment de fer el seu discurs de cada vespre als comensals de PizzAut a la ciutat de Monza.

imatge del seu fill amb les mans enfarinades, estenent la tomata sobre la base de la pizza, de les poques vegades que el petit Leo es mostra tranquil i content. L'emoció, el benestar del seu fill sentint-se útil, i un més a la cuina, ha calat profundament en el seu pare. I, enmig de la nit, aquella fiblada d'il·lusió esdevé una idea que, des del primer segon, comença a embastar un somni que es farà realitat: la primera pizzeria portada totalment per persones amb autisme, des de la preparació de les pizzes fins a la presentació a les taules dels comensals.

Aquesta és la història de PizzAut, un projecte que veu persones per davant de malalties o trastorns, i que posa el focus en les capacitats que dignifiquen aquestes persones. És un projecte fet d'històries humanes que, a mesura que van anar coneixent la idea de Nico Acampora, sentien l'escalfor d'aquella mateixa llum que va il·luminar el pare del Leo enmig de la foscor. Entre tots els obstacles, petits i més grans, com superar el bloqueig de la pandèmia de Covid, van ser les persones, entre elles molts pares i mares i avis de nois i noies, nens i nenes amb autisme, els qui van esperar l'emprenedor que nova imaginar mai un racó per entretenir i vigilar els fills autistes. El Nico és el pare que va vèncer la por de crear una empresa per donar una feina que dignifiqués la vida de cadascun d'aquests nois i noies amb autisme. Una dignitat que arriba de la mà de la professionalització, la bona feina i el bon servei.

Van trobar un local a la ciutat de Cassina De'Pecchi. Van seleccionar els nois i noies que hi treballarien, els van començar a formar i, quan pràcticament ho tenien tot llest, el Covid va aturar els rellotges de tot el món. Amb videoconferències i amb una gran implicació de tots els pares i mares, van continuar mimant aquell projecte que naixia i que els joves ja seleccionats per treballar-hi es morien de ganes per iniciar. I va sorgir la bona idea de crear, per sortir del pas en aquells moments, la furgoneta de PizzAut amb el seu forn per preparar les pizzes *in situ* allà on anaven. I a la porta dels hospitals on els sanitaris lliuraven la batalla contra la pandèmia en primera línia, la gent de PizzAut va lliurar les primeres pizzes carregades d'esperança i d'il·lusió.

De seguida que la pandèmia es va amansir, l'any 2021, van obrir la primera pizzeria portada íntegrament per homes i dones amb autisme. Amb

El 2 d'abril del 2022, el papa Francesc va rebre en audiència el fundador de PizzAut, que li va regalar un davantal amb el seu nom.

capacitat per a un centenar de comensals, aquella llavor va escampar una onada de complicitat al seu voltant que, a poc a poc, i sempre de persona a persona, va anar irradiant estupefacció per tot allò que anava succeint.

Nico Acampora va ser convidat a un programa de màxima audiència a la televisió italiana i el missatge inclúsiu de PizzAut el va sentir tot el país. Avui tothom sap què és PizzAut, i hi ha llista d'espera de mesos per sopar a la pizzeria que l'any passat va obrir un segon local, a la ciutat de Monza, també molt a prop de Milà.

NODRIR LA INCLUSIÓ

PizzAut atrau i contagia entusiasme. Amb el local de Monza el projecte ha fet un salt espectacular. Tot l'espai va ser curosament estudiat amb l'assessorament d'especialistes en aquest misteriós estat del cervell que funciona de manera diferent a altres. El soroll i la llum han estat esmortiats en una construcció amb materials fono-absorbents, perquè el so de 350 persones que hi seuen cada vespre a gaudir i conversar sigui respectuós amb la major o menor hipersensibilitat dels empleats.

Quan ets allà asseguda, esperant la pizza feta i portada a taula per aquests treballadors de primera, saps que cadascú que és allà gaudint del sopar, està gaudint de moltes més coses. PizzAut és un lloc per aprendre que la inclusió amb tota dignitat laboral i professional és possible. És un lloc per emocionar-se, on res no és casual. La màquina del cafè, ens expliquen, va ser dissenyada expressament per facilitar la seva manipulació en mans d'aquests empleats. Els banys són únicament adaptats a tothom, normalitzant totes les necessitats especials.

Els empleats han rebut formació i han passat un període de pràctiques. Els qui porten el davantal de color vermell tenen contracte indefinit, "els pago un sou de veritat, perquè fan una feina de veritat", explica Nico Acampora. Lorenzo, un dels joves que hi treballa, va passar més de dos anys en un centre especial de treball. Assegut en un tamboret, feia cada dia la mateixa feina en cadena. I després de ser contractat a PizzAut, un dia li va dir al seu cap: "Abans, cada dia moria una mica, i aquí he tornat a néixer."

Aquesta és una de les anècdotes que Nico Acampora porta gravada al

cor, la força que esperona el seu projecte. Cada vespre, a quarts de deu, agafa el micròfon i, passejant entre les taules de la pizzeria, aquest pare que va perdre la por explica la història de PizzAut. "Segueixo sent un pare amb totes les contradiccions i límits que qualsevol persona humana", diu. El llibre *Vietato calpestare i sogni* ("Prohibit trepitjar els somnis") narra tot el seu camí fins avui. És la gran lliçó d'humanitat al món, que la periodista Elisabetta Soglio, com tants d'altres, va descobrir com un viatge meravellós a la inclusió. Soglio és la directora del suplement *Le Buone Notizie* d'*Il Corriere della Sera*, i és coautora del llibre d'aquesta història.

AUDIÈNCIA AMB EL PAPA FRANCESC

"Ens van dir que era impossible" és una de les frases que més repeteix i més recorda Nico Acampora, i és precisament la que més agraeix, perquè d'ella en va sortir tota la seva força per conquerir l'esperança i realitzar aquest somni. Quaranta-una persones amb autisme "han passat de ser mantingudes amb ajuts socials, a pagar taxes com qualsevol ciutadà en actiu laboralment. Han passat de ser una càrrega a ser contribuents socialment", destaca qui ho ha fet realitat. "Aquí som quaranta-una persones amb autisme i cinc als quals tothom anomenaria 'normals', però que aquí esdevenim 'la minoria ètnica'."

Tot a PizzAut està curosament estudiat i previst, de la manera més respectuosa. Un cartell ens recorda les normes de la casa en aquest local: "Estimar-se, riure molt, cuidar-se un mateix, cap telèfon a taula, dir si us plau i gràcies, no abandonar mai, no jugar a pilota dins el local, mastergar, empassar, parlar, dir sempre la veritat, no plànyer-se mai, mantenir les promeses, ser respectuós, perdonar també quan és difícil, fer allò que t'agrada. I, de tant en tant, transgredir les normes."

Un altre eslògan en lletres majúscules al local, "Nodrim la inclusió", tampoc no deixa indiferent ningú en aquest espai pensat i repensat per als qui hi treballen i per als qui hi anem que no podem fer més que reflexionar. Una monja franciscana, filla de pare i mare sords, una germana amb una discapacitat i un cosí amb autisme va sentir parlar de PizzAut. Hi va anar a sopar un vespre i es va donar a conèixer.

Per què no vas al Vaticà a preparar pizza per al papa Francesc amb els teus nois?

En aquells moments, ja no hi havia impossibles per a Acampora. I poc després, el papa Francesc els rebia en audiència privada i es posava el regal que li havien portat, un davantal de PizzAut estampat amb el nom del Pontífex. Havien creat un recepta de pizza dedicada a ell i a la seva encíclica *Laudato Si'*: la *pizza Cantico delle Creature*. I la van preparar a l'ombra de Sant Pere. "Esteu demostrant que una persona discapacitada pot ser un bon samarità", els va dir.

La inauguració de la pizzeria de Monza pel president de la República, Sergio Mattarella, i que els esmentés en el seu discurs televisat de cap d'any, va continuar fent eco del projecte fins al punt que els artífexs van anar a presentar-lo a l'ONU i al Parlament Europeu. Ara preparen ja el desplegament de pizzeries ambulants (*foodtrucks*) per tot Itàlia, perquè el missatge s'escampi i per continuar dignificant la vida de persones amb autisme. "Per què haurien de perdre la possibilitat de sentir-se realitzats tenint un contracte, seguint la normalitat dels torns i dels descansos, i de la responsabilitat?", conclou Nico Acampora. Ell sap prou bé que la severitat de l'autisme del seu fill d'onze anys segurament no el fa candidat a una feina a PizzAut, però per a tots els altres que sí que puguin ha volgut aplanar el camí i, amb ell, el de tantes famílies com la seva. ■

**El Nico és el pare que
va vèncer la por de
crear una empresa per
donar una feina que
dignifiqués la vida de
cadascun d'aquests nois
i noies amb autisme**

**Ara preparen el
desplegament de
pizzeries ambulants
(foodtrucks) per tot
Itàlia, per continuar
dignificant la vida de
persones amb autisme**

L'argument dels orígens apostòlics, propi de la reforma impulsada per Roma, hauria d'esdevenir essencial en l'origen del culte a santa Tecla a Tarragona

Tecla d'Iconi

**JOAN PLANELLAS
I BARNOSELL**

Arquebisbe metropolità
de Tarragona i primat

Benvolgudes i benvolguts, ens trobem en plenes festes de Santa Tecla. El primer document de la història de Tarragona on apareix una menció explícita a santa Tecla és la butlla del papa Urbà II *Inter primas Hispaniarum*, de l'1 de juliol de 1091. Es tracta d'un document importantíssim, perquè el Papa demanava al bisbe de Vic, Berenguer Sunifred de Lluçà, que restablís la dignitat metropolitana de l'Església de Tarragona. A més, li indicava les ocasions més solemnes en què convenia fer ús del pal·li, amb una referència explícita a la festivitat de santa Tecla, verge, i dels sants Fructuós, Auguri i Eulogi, màrtirs. Què havia passat? Perquè hem de saber que en el moment de la caiguda de Tarragona en mans dels àrabs l'any 713 o 714, no hi ha cap esment d'un culte a santa Tecla.

A finals del segle XI es veia la necessitat de donar a l'antiga capital cristiana aquell prestigi que havia tingut a l'antigor, restablint la seva dignitat metropolitana. Els bisbes catalans havien de tenir un paper molt actiu de re-definició, al mateix temps que ho afavoria una certa decadència de la seu metropolitana de Narbona —a la qual pertanyien els bisbats catalans—, poc partidària de les directrius reformistes que eren impulsades pels papes de Roma. Perquè des de mitjans del segle XI es veia la necessitat d'una reforma en la vida de l'Església universal. Convenia que l'Església s'emmirallés en l'Evangeli de Jesús i en la vida dels primers cristians. L'inici de la materialització concreta d'aquesta reforma fou la redacció i aplicació de les vint-i-set normes conegudes com *Dictatus Papæ*, que el papa Gregori VII va escriure l'any 1075, setze anys abans de la restauració de la nostra seu metropolitana. Havia començat l'anomenada Reforma Gregoriana, que implicà també una major centralització de l'Església en el Bisbe de Roma, com a instància de control de tota la cristiandat.

L'argument dels orígens apostòlics, propi de la reforma impulsada per Roma, hauria d'esdevenir essencial en l'origen del culte a santa Tecla a Tarragona. Es tractava d'evidenciar

la necessitat que l'Església restablís aquell estat original d'època apostòlica que havia estat indegudament alterat pel pas del temps. La difusió del ritus romà en detriment del visigòtic anava en la mateixa direcció. Vincular, a partir d'aquest moment, santa Tecla com a titular de la metròpoli eclesiàstica restaurada, permetia presentar la seu episcopal de Tarragona —i això enfront de la de Narbona— com una Església d'origen paulí, és a dir, d'origen apostòlic, però, a més, com una Església individualitzada i amb personalitat pròpia entre les que professaven un origen apostòlic de filiació paulina.

És la jerarquia eclesiàstica de la mà de Berenguer Sunifred qui decideix aquest culte, ratificat per la butlla del papa Urbà II. Aleshores, la metròpolis restaurada podria aparèixer als ulls de Roma i de tota la cristiandat com una institució deixebila i hereva de l'apòstol sant Pau, fet que alhora insistia en els seus orígens apostòlics. Berenguer Sunifred no deixà passar l'oportunitat i s'erigí en portaveu de les ànsies d'independència dels bisbes catalans respecte de la dependència eclesiàstica de Narbona. I, per tal d'assolir-ho, s'apropià del símbol de Tecla d'Iconi i el lligà per sempre més a la nostra seu de Tarragona.

Que tingueu una bona festa. ■

L'orgue actual procedeix de la Ueno Gakuen Educational Foundation de Tòquio, al Japó

SALVADOR GIMÉNEZ

Bisbe de Lleida

Estimats diocesans: Diumenge que ve, 29 de setembre, a les 7.30 de la tarda, festa de Sant Miquel Arcàngel, s'inaugurarà i serà beneït el nou orgue de tubs de la catedral. Amb aquest acte acaba la tasca d'uns quants anys en què un grup d'entusiastes de la nostra diòcesi ha treballat per fer realitat un projecte desitjat per tothom; i, alhora, comença una nova etapa en la qual aquest instrument musical solemnitzarà els actes litúrgics de la catedral que donen glòria a Déu: paraules i gestos, i ara també música, ens acostaran a viure la bellesa de la Creació i de la Redempció.

Durant anys la nostra catedral no ha tingut un orgue com correspon a la seva importància i a les seves dimensions. Al llarg de la història hi ha hagut molts altres orgues, però uns han desaparegut per destrucció, d'altres per obsolescència i d'altres per substitució amb nous instruments. Tots han estat al servei de la comunitat cristiana, tant a la Seu Vella, durant segles, com a la catedral nova del centre de Lleida, des de la seva inauguració a la fi del segle XVIII. L'últim té la seva petita història que comentarem breument. Qui li inte-

El nou orgue de la catedral

ressi conèixer més les vicissituds dels successius instruments musicals, pot trobar-ne una bona explicació a la publicació que s'ha preparat per a aquest acte de benedicció.

L'orgue actual procedeix de la Ueno Gakuen Educational Foundation de Tòquio, al Japó, que, a través d'una empresa constructora d'Alemanya, als anys setanta, va contactar amb un expert musical del nostre entorn per oferir-lo com a donació a una institució que el sabés conservar i gaudir-ne. Es va pensar en la nostra catedral i, després de diferents converses i visites dels responsables de l'esmentada fundació, es va acceptar l'obsequi. Només hi havia una condició, no menor: que la catedral havia d'assumir els costos del desmuntatge de l'orgue situat al lloc fundacional de Tòquio, el llarg transport fins a la nostra ciutat i la instal·lació en el cor principal del recinte catedralici. Aquests treballs es van dur a terme durant el primer trimestre d'enguany i el passat dia 2 de maig va començar la feina del muntatge. Durant dos mesos s'ha treballat en la instal·lació i en el lent procés d'afinació. En opinió dels responsables i empleats, tot ha conclòs satisfactòriament. Esperem que ho sigui per als diocesans i visitants.

La iniciativa d'aquesta operació cultural va partir del Capítol de Canonges de la Catedral que se sumava i recollia l'aspiració de molts sacerdots i fidels que, des de feia molt temps,

insistien en la importància de posseir un orgue de tubs excel·lent per a la nostra església principal. S'ha aconseguit després de tres anys d'esforç i generositat. S'ha comptat amb l'interès i la participació d'un gran organista, professor del Conservatori de Lleida; sense ell, no hauria estat possible el resultat final d'aquesta obra que ens omple d'orgull i satisfacció. En nom de tota la diòcesi els agraïm la seva reeixida dedicació per vincular la litúrgia, l'espiritualitat, la cultura i el futur ensenyament musical. Tot és bo per unir el llegat del nostre passat, la conservació del nostre present i l'oferta per a les generacions posteriors.

Vull deixar constància de la gratitud cap a les institucions públiques que, des del primer moment, han mostrat el seu suport incondicional i la seva aportació econòmica. També l'agraïment a aquelles empreses radicades en el nostre territori que hi han contribuït amb un generós donatiu. S'ha obert un compte bancari perquè qualsevol persona pugui participar en aquesta realització que, com podeu veure, ha comptat amb la col·laboració de molta gent, dels fidels de la catedral i d'altres parròquies, dels experts i aficionats musicals, a més dels interessats en la promoció de la cultura.

Gràcies a tots. Quedeu convidats a l'acte d'inauguració del pròxim dia 29 a la catedral.

Amb la meva benedicció i afecte. ■

CONSULTORI BÍBLIC

Per què el faraó es dirigeix als israelites com a hebreus?

PILAR CASALS

Biblista i egiptòloga

La referència als israelites com a hebreus és habitual trobar-la en la Bíblia. Aquest gentilici s'empra en contraposar-los a d'altres nacions o bé per identificar-los com a esclaus. Aquesta menció es va deixar de fer servir amb el retorn de l'Exili de Babilònia.

A l'Èxode, crida especialment l'atenció el joc entre la doble terminologia: hebreu i israelita. És interessant constatar que la major part de les vegades el terme "hebreu" es troba en boca dels egipcis per referir-se als esclaus, mentre que és la comunitat mateixa la que s'identifica com a "israelita". Lluny de ser un element anecdòtic, anomenar-los de manera diferent és signe del no-reconeixement per part del poder egipci en identificar-los clarament com a esclaus. L'ús del terme escollit, doncs, contribueix a crear aquesta tensió, sent signe d'opressió, ja que és des del poder des d'on s'estableix la identitat de qui està sotmès.

El clam de llibertat d'Israel serà escoltat per Jahvè que intervindrà a favor seu alliberant-lo del poder opressor. El xoc, però, entre els opressors que cerquen mantenir el sistema (simbolitzats pel faraó) i els oprimits serà llarg i dur, com ho expressa el relat de les plagues. Al final, Israel aconseguirà la seva llibertat, visible a través de les paraules del mateix faraó, que els anomenarà per primer cop "israelites": "El faraó va cridar Moisés i Aaron encara de nit, i els digué: 'Sortiu d'enmig del meu poble amb tots els israelites'" (Ex 12,31).

El poble neix de l'opressió gràcies a la mà salvadora de Qui es revela actuant al costat dels oprimits. El projecte salvífic de Jahvè arrela en la mateixa gènesi del poble.

PER A CONSULTES:

redaccio@catalunyacristiana.cat

COMENTARI DE LA PARAULA

Un problema d'identitats

P. LLUC TORCAL

Monjo de Poblet

Il·lustració: Glòria Monés

Davant l'anunci de Jesús, "El Fill de l'home serà entregat en mans dels homes, el mataran i, un cop mort, ressuscitarà al cap de tres dies", és normal que els deixebles no entenguessin què volia dir. Normal, perquè cadascú s'havia fet de Jesús la seva pròpia idea, cadascú el pensava segons els seus barems, els seus criteris, les seves expectatives o il·lusions. I, pel que es veu, ningú podria imaginar-se que aquesta que ara era anunciada, seria la fi del Mestre: mort i ressuscitat. Aquesta normalitat és de gran ajuda per a la nostra fe: fa veure ben clar que els apòstols no eren uns exaltats, uns visionaris o encara menys, uns il·lusos. Tocaven de peus a terra: i si això de morir sabien que arribaria un dia o un altre, això de ressuscitar... Dels relats posteriors a la resurrecció de Jesús se'n desprèn com els va costar d'acceptar i de creure que Jesús realment havia ressuscitat. I aquesta és la bona notícia per a nosaltres: aquells homes, que després de l'anunci de Jesús discutien qui seria el més important d'entre ells, van acabar creient i acceptant que Jesús havia ressuscitat i que els precedia a Galilea.

La nostra fe, que l'Església qualifica d'apostòlica perquè està sostinguda i fundada precisament per

la fe d'aquests mateixos deixebles, pot superar tots els dubtes i acceptar i creure plenament que Jesús ha ressuscitat, perquè aquests homes durs a creure també ho van fer així. I això és molt important per a nosaltres per saber qui som com a cristians: creients en Jesús mort i ressuscitat. I per això, com a deixebles de Jesús i seguint el seu exemple, cridats a viure morint, donant la vida al servei dels nostres germans, especialment dels més necessitats, per ressuscitar plenament a la vida després de la nostra mort. De ben segur que molts de nosaltres no volem ser primers en res: tot i així, això no impedeix que per seguir Jesús haguem de ser els darrers i els servidors de tots, com Jesús mateix. Breument, si som cristians, la nostra identitat deriva de la identitat de Jesús.

I és aquesta mateixa identitat de Jesús la que es reflecteix en els més petits. Jesús ho ha volgut així: "Qui acull un d'aquests nois perquè porta el meu nom, m'acull a mi." Negar-se a si mateix, dur la pròpia creu, morir en Crist, vol dir lliurar la pròpia vida per al servei dels més petits, dels més fràgils, dels més rebutjats del nostre món. Tant de bo ho entenguéssim d'una vegada: viuríem constantment en la presència del Senyor, ara i després de la nostra mort. ■

Diumenge XXV de durant l'any

Lectura primera

Sv 2,12.17-20

Condemnem-lo a una mort vergonyosa

Lectura del llibre de la Saviesa

Els malvats deien: “Posem un parany al just; ens fa nosa i és contrari a tot el que fem; ens retreu que no complim la Llei i que no som fidels a l'educació rebuda. A veure si és veritat, això que diu, provem com serà la seva fi. Si realment el just és fill de Déu, Déu el defensarà i el salvarà dels qui el persegueixen. Posem-lo a prova: ultratgem-lo i torturem-lo, a veure si es manté serè; comprovem si sap suportar el mal; condemnem-lo a una mort vergonyosa. Segons diu ell, Déu ja el protegirà.”

Salm responsorial

53

Déu poderós, feu-me justícia, salveu-me, pel vostre nom. Escolteu la meva súplica, escolteu les meves paraules. R.

R. El Senyor fa costat als meus defensors.

Mireu com s'aixequen contra mi, amb quina violència em volen la mort. No pensen en Déu. R.

Però és Déu qui m'ajuda, i fa costat als meus defensors. De tot cor oferiré sacrificis, us lloaré, Senyor, perquè sou bo. R.

Lectura segona

Jm 3,16-4,3

El fruit de la justícia neix de la llavor que els homes pacificadors han sembrat en esperit de pau

Lectura de la carta de sant Jaume

Estimats, on hi ha gelosies i rivalitats hi ha pertorbació i maldats de tota mena. Però la saviesa que ve de dalt abans que tot és pura; és també pacífica, moderada i dòcil, compassiva i plena de bons fruits, imparcial i sincera. El fruit de la justícia neix de la llavor que els homes pacificadors han sembrat en esperit de pau.

D'on vénen entre vosaltres les lluites i les baralles? No vénen dels desigs de plaer que es conjuren en el vostre cos? Desitgeu coses que no teniu, i per això mateu. Envegeu coses que no podeu aconseguir, i per això lluiteu i us baralleu. Però vosaltres, no teniu perquè no demaneu. O bé demaneu i no rebeu, perquè demaneu malament, amb la intenció de malgastar-ho tot en els plaers.

Al·leluia

Déu, valent-se de l'evangelí, ens ha cridat a posseir la glòria de Jesucrist, el nostre Senyor

Evangelí

Mc 9,30-37

El Fill de l'home serà entregat... Si algú vol ser el primer, ha de ser servidor de tots

Lectura de l'evangelí segons sant Marc

En aquell temps, Jesús i els deixebles passaven per Galilea, però Jesús no volia que ho sapigués ningú. Instruïa els seus deixebles dient-los: “El Fill de l'home serà entregat en mans dels homes, el mataran i, un cop mort, ressuscitarà al cap de tres dies.” Ells no entenien què volia dir, però no gosaven fer-li preguntes. Arribaren a Cafar-Naüm. Un cop a casa, els preguntà: “Què discutíeu pel camí?” Però

ells callaven, perquè pel camí havien discutit quin d'ells seria el més important. Aleshores s'assegué, cridà els dotze i els digué: “Si algú vol ser el primer, ha de ser el darrer i el servidor de tots.” Després féu venir un noi, el posà al mig, el prengué als braços i els digué: “Qui acull un d'aquests nois perquè porta el meu nom, m'acull a mi, i qui m'aculla a mi, no m'aculla a mi, sinó el qui m'ha enviat.” ■

Calendari de la setmana

Lectures de la missa, santoral i altres celebracions

CICLE LITÚRGIC B; FERIAI II
TEMPS DE DURANT L'ANY
SALTERI: SETMANA 1

Setembre

22. DIUMENGE

Diumenge XXV de durant l'any, Verd.
Lectures: Saviesa 2,12.17-20 / Salm 53 / Jaume 3,16-4,3 / Marc 9,30-37
SANTORAL: Digna, vg. i mr.; Fèlix IV, p.; Maurici i comp., mr.

23. DILLUNS

Sant Pius de Pietrelcina, prev. (MO), Blanc. Lectures: Proverbis 3,27-34 / Salm 14 / Lluç 8,16-18. A Tarragona: **Santa Tecla, vg. i mr. (S i MO), Vermell**
SANTORAL: Andreu, mr.; Lli, p. i mr.

24. DIMARTS

Fèria, Verd. O bé, **Mare de Déu de la Mercè (ML), Blanc.** Lectures: Proverbis 21,1-6.10-13 / Salm 118 / Lluç 8,19-21. A Barcelona, **Mare de Déu de la Mercè (S), Blanc.** A Sant Feliu de Llobregat i Terrassa, **Mare de Déu de la Mercè (F), Blanc**
SANTORAL: Gerard, b.; beat Marc Criado, prev.; Pacífic, prev.

25. DIMECRES

Fèria, Verd. Lectures: Proverbis 30,5-9 / Salm 118 / Lluç 9,1-6. A Tarragona:

Mare de Déu de Misericòrdia (S i ML), Blanc. A Girona: **Sant Dalmau Moner, rel. (MO), Blanc**
SANTORAL: Aurèlia, vg.

26. DIJOUS

Fèria, Verd. O bé, **Sants Cosme i Damià, mr. (ML), Vermell.** Lectures: Eclesiastès 1,2-11 / Salm 89 / Lluç 9,7-9
SANTORAL: Justina, vg. i mr.; Nil, ab.

27. DIVENDRES

Sant Vicenç de Paül, prev. (MO), Blanc. Lectures: Eclesiastès 3,1-11 / Salm 143 / Lluç 9,18-22
SANTORAL: Adolf i Joan, mr.; Caius, b.

28. DISSABTE

Del dissabte, Verd. O bé, **Sant Venceslau, mr. (ML), Vermell.** O bé, **Sants Llorenç Ruiz i comp. mr. (ML), Vermell.** O bé, **Memòria de Santa Maria en dissabte (ML), Blanc.** Lectures: Eclesiastès 11,9-12,8 / Salm 89 / Lluç 9,43b-45. A Lleida, **beat Francesc Castelló i Aleu, mr. (ML), Vermell**
SANTORAL: Simó Rojas, prev.

El Sant 23 de setembre

Tecla d'Iconi

La vida de Tecla, patrona de Tarragona, va lligada a la de sant Pau, ja que va ser ell qui va predicar per primera vegada a casa de Tecla, que vivia en una família noble d'Iconi (Àsia Menor), i va despertar-li l'anhel de seguir-lo en la seva peregrinació. Santa Tecla i sant Pau van viatjar junts arreu del món, portant la paraula de Déu a diversos territoris, un dels quals va ser la ciutat de Tarragona, on van convertir molta gent. Posteriorment, Tecla va continuar la seva missió evangelitzadora pel seu compte, i va ser perseguida pels enemics dels cristianisme, que la van torturar i martiritzar. La lle-

genda explica que va sobreviure a diversos intents de martiri, escapant del foc i fins i tot dels lleons, que no la van atacar. Finalment, en veure aquests miracles, va ser alliberada i va retirar-se a una cova, on va viure els últims anys de la seva vida. Tecla va morir dins la cova, quan, després de sofrir una nova agressió, un despreniment de pedres va sepulcrar-ne el cos, i va deixar-ne només els braços al descobert. L'any 1320, les seves relíquies es van traslladar al monestir de Sant Cugat, en primera instància, i posteriorment a la catedral de Tarragona, on descansen actualment. ■

JAUME GONZÁLEZ PADRÓS
Institut de Litúrgia ad instar
Facultatis

La sagrada litúrgia per un cantó és intrínsecament comunitària i, per l'altre, s'adreça i obre els canals de gràcia a cadascú personalment

Un equilibri imprescindible i delicat

El moviment litúrgic europeu, que començà a caminar a principis del segle XX, no fou pas una iniciativa solitària en el marc de la vida eclesial d'aleshores. Un dels moviments amb qui va compartir camí fou l'eclesiològic, a redós de l'abat Herwegen, a Maria Laach, i els seus col·legues.

Gràcies a ells, a poc a poc veiem com es passa d'una concepció d'Església oficialitzada per sant Robert Bel·larmino, jesuïta i cardenal, arrelada en les disposicions del papa reformador Gregori VII i dels canonistes medievals llatins, on es presenta l'Església com a *societas perfecta*, societat perfecta, a una concepció més bíblica i litúrgica, amb la categoria de *sacramentum salutis*, sacrament de salvació, unida a un concepte renovat de comunió i de missió. Aquesta perspectiva arribarà al seu cim amb el Vaticà II, primer amb la constitució litúrgica i després amb *Lumen gentium*, sense oblidar l'encíclica de Pius XII sobre l'Església, *Mystici corporis* (1943), que va representar un pas important anys abans del Concili.

Aquesta doctrina tindrà, evidentment, els seus efectes en les celebracions litúrgiques, i és per això que *Sacrosanctum concilium*, i en harmonia amb ella tots els llibres litúrgics i el magisteri posterior,

posen l'accent en el fet que la sagrada litúrgia, per la seva mateixa naturalesa, és una realitat comunitària, a diferència de les devocions privades. És per això que tots els rituals privilegien les accions litúrgiques comunitàries, a fi i efecte de corregir l'individualisme en la pietat catòlica arrelat durant segles. També en la mateixa línia es restaura la concelebració dels ministres ordenats al voltant d'un únic altar, no com una concessió a la comoditat i a la disminució de la pietat eucarística en ells, ans tot el contrari, en vistes a una major fidelitat a la naturalesa epifànica eclesial de les accions sagrades, tal com ho vivien els Pares de l'Església d'Orient i d'Occident.

Tanmateix, i després de considerar el que acabem de dir, també és veritat que cada batejat és ell mateix quan participa en la litúrgia, i que la seva individualitat no queda anul·lada o absorbida en una massa anònima. Per això els llibres litúrgics combinen sàviament aquesta doble realitat de la sagrada litúrgia que, per un cantó és intrínsecament comunitària i, per l'altre, s'adreça i obre els canals de gràcia a cadascú personalment.

Es tracta de viure aquest equilibri imprescindible i delicat de forma humil i conscient. ■

Les marededeus trobades

Agustí Codinach

La "Moreneta" va ser localitzada per uns pastorets l'any 880.

JOSEP BALLBÈ I URRIT

El 8 de setembre s'ha celebrat aquesta diada. En el calendari catòlic es correspon amb la festa de la Nativitat de la Mare de Déu. Sobretot, se celebra en aquells llocs on trobem un santuari o ermita dedicada a una d'elles. Al Principat és el cas, per exemple, de la Mare de Déu de Montserrat, la de Queralt (a Berga), la de la Roca, la de Núria (al Ripollès), la del Vinyet (a Sitges) o la

Cinta (a Tortosa), entre d'altres.

També hi ha llocs on aquest mateix dia celebren la festa major. Com Olot, amb la Mare de Déu del Tura. Montblanc amb la Mare de Déu de la Serra i Solsona amb la Mare de Déu del Claustre. A Andorra festegen la Mare de Déu de Meritxell, patrona oficial des del 1873.

En molts d'aquests pobles tenen lloc romiatges, processons i aplecs als mateixos santuaris o ermites on va ser trobada una imatge de la Mare de Déu fa molts anys. S'havien amagat per protegir-les de la inva-

sió musulmana, després de gairebé 800 anys de presència a territori espanyol. Normalment en entorns naturals i per part de pastors o camperols, gràcies sobretot a comportaments erràtics d'alguna bestiola que n'indicava la ubicació: la sorra d'un rierol, un avenc o cova, la copa d'un arbre o l'escletxa amagada d'un rocam discret.

La majoria d'icones són dels segles XII i XIII. Generalment, es tracta d'escultures en fusta policromada, d'estil hieràtic, típicament romànic. A Catalunya es calcula que n'hi ha gairebé unes 275 imatges catalogades d'aquest tipus. Llistar-les totes no és tasca fàcil. A banda de les ja citades, tenim Vallivana, Alba, Camí, Gardeny, Turó, Lord, Montgrony, Arenes, Puigcerver, Urgell, Sió, Pi, Arola...

Ja he inclòs la "Moreneta" dins d'aquest grup. Fou localitzada per uns pastorets l'any 880. Fins que 1.001 anys més tard, el 1881, en ser proclamada patrona del Principat, es va situar a la data del 27 d'abril. Val a dir que fou la primera de ser coronada canònicament a tota la península.

Aquesta devoció sembla ser que té orígens prehistòrics envers la figura femenina i el culte mateix a la fertilitat. A hores d'ara, no solen ser noms triats per posar a gaires nados. La moda dels monosil·làbics i la creixent laïcitat de l'entorn social, amb l'atractiu en favor de noms que surten a sèries televisives, són eixos que dibuixen un mapa cada cop més esfilagarsat. Ho trobo una veritable llàstima. Visca les marededeus trobades! ■

 Club Nous Amics

LLUMS DE NADAL A LA TOSCANA

Del 9 al 13 de desembre del 2024, viu l'experiència dels tradicionals mercats nadalencs

**No et quedis sense plaça
i reserva ja amb els preus especials
per als membres del Club Nous Amics!**

*Viatge organitzat per RT Cultural, partner oficial de Club Nous Amics.

Apunta't amb preus
especials per als membres del Club Nous Amics*.
Per a més informació: info@rtcultural.com
i al tel. **93 122 67 00**

Cartes

“El soroll no fa bé, i el bé no fa soroll”

En la quietud del matí,
des del silenci del jardí,
només arriben cants
d'ocells,
tot és calma i quietud.

I l'ànima tasta la pau
i el goig del fons del cor.
No calen paraules ni
remors,
la dolcesa ho envaeix tot.

És moment per agrair
a Déu per tots els seus
dons.

I quan vingui el brogit
que eixorda l'orella
i agita nostre esperit,
endinsem-nos a l'interior
pacificat de nostre cor.

I gaudim en el record
els moments de serenor
que hem assaborit
dolçament
i que romanen en nostra
ment.

“El soroll no fa bé, i el bé no fa soroll.”
Aquesta dita sovint repetida
per un sant missioner
és ben certa i reeixida,
una veritat que coneixem.

Procurem la quietud,

el parlar flux i mesurat,
cercar estones de solitud
i d'intimitat amb l'Estimat.

Amb Jesús a dins del cor
la Pau brolla al nostre
entorn.
Déu és Déu d'Amor,
és amb nosaltres sempre, i
en tot lloc.

Deixem-nos amarar
d'aquesta Gràcia,
deixem que Ell sigui nostre
Hoste.
Mirem nostra Mare, la
Verge,
i com Ella, esguardem al cor,
a Jesús, que és Viu dins
nostre.

GNA. NÚRIA VIÑOLAS ESTEVA

Respectar la natura

Després d'aquestes vacances es-
tivals, crec que caldria fer controls
generals de la terra i del mar, tot ac-
ceptant que cal fer també controls de
la presència de gent, tant als boscos
com a les zones marines. Per desgrà-
cia hi ha qui no respecta la natura i
aquí sí que cal una protecció especial.

MARTÍ MANCILLA MUNTADA

PODEU ENVIAR LES CARTES A:
redaccio@catalunyacristiana.cat

CERTIFICATS MÈDICS CARNET DE CONDUIR NÀUTICA I ARMES

CENTRE MÈDIC PLAÇA MOLINA

Dr. Rafael Solanas Anglada

• COTXE, MOTO I CICLOMOTOR • PSICOTÈCNICS
• LLICÈNCIA D'ARMES • LABORALS I ESCOLARS • NÀUTICA

LABORABLES

De 10 a 13 h i de 16 a 20 h

Les persones que es presentin amb un exemplar de Catalunya Cristiana
tindran un descompte de 20 euros
www.centromedicoplazamolina.es

INFORMEU-VOS-EN: Tel. 932 188 826 - Mòbil: 639 474 741
c/ Balmes, 281, entr. 2n - 08006 Barcelona

POSTALS DES D'ANDALUSIA

Devoció a la creu

M'agradaria destacar l'ermita
que la localitat cordovesa d'Hi-
nojosa del Duque dedica al Sant
Crist de les Injúries, des del 1734,
quan es va descobrir una creu a
la porta de l'antiga ermita i va
sorgir una nova devoció popular.
La imatge actual va ser pujada a
l'ermita el 1940. En paraules del
papa Francesc, “Jesús va pujar
a la creu per baixar al nostre
patiment; va provar els nostres
pitjors estats d'ànim (...). Va
experimentar en pròpia carn
les nostres contradiccions més
doloroses i així les va redimir,
les va transformar. El seu amor
s'apropa a la nostra fragilitat, ar-
riba fins on nosaltres sentim més
vergonya. I ara sabem que no
estem sols. Déu és amb nosaltres
a cada ferida, a cada por”.

En arribar al pòrtic de l'ermita
del Sant Crist, els veïns d'Hi-
nojosa van col·locar aquestes
paraules sortides dels llavis
del Senyor: “Aquí escoltaré les
teves pregàries...” El 1941 es va
estrenar l'himne: “Gloria a ti,
Santo Cristo Injuriado, / que hoy de
nuevo en tu cruz de dolor / bende-
cido serás y alabado / por un pueblo
rendido a tu amor.” El 1942 seria
col·locada al costat de la imatge
del Sant Crist la imatge de Nostra
Senyora dels Dolors. El poble
cristià, especialment a Andalusia,
professa una devoció especial a
la Creu i als crucificats, no només
en la seva Setmana Santa, sinó
en la festa de la Invenció de la
Creu, els primers dies de maig i
en la de l'Exaltació. És un dia per
contemplar el misteri guaridor
de la creu i aprendre la gran lliçó
que Crist crucificat proclama:
“Cap mal, cap pecat té la darrera
paraula. Deu venç, però la palma
de la victòria passa per la creu.
Per això les palmes i la creu estan
junes.” I el recordat bisbe Casal-
dàliga: “És fàcil portar la creu de
Jesús al pit; allò difícil és tenir pit
i coratge per seguir Jesús.”

ANTONIO GIL
Sacerdot i periodista

Símbol de pau i reconciliació

El “Jesuset de l'Olimpíada Popular” ja està exposat a la basílica de Santa Maria del Pi

MAC
Barcelona

JORDI SACASAS
“Aquesta imatge del nen Jesús no té un gran valor patrimonial, però el seu valor simbòlic és immens”

Aquesta imatge del nen Jesús no té un gran valor patrimonial, però el seu valor simbòlic és immens. Hi podem copsar un signe de reconciliació entre les persones i entre els pobles, l'anhel d'una humanitat unida per lluitar contra la tirania, la guerra, la injustícia..., un clam per la pau al món”, afirma Jordi Sacasas, arxiver i conservador de la basílica de Santa Maria del Pi, situada al bell mig del Barri Gòtic barceloní.

L'acte de restitució de l'anomenat “Jesuset de l'Olimpíada Popular” a l'esmentat temple va tenir lloc el dilluns 9 de setembre. Una cerimònia senzilla i emotiva presidida per Mn. Gabriel Carrió, prior de l'Arxiconfraria de la Puríssima Sang de Barcelona i rector de la parròquia de Santa Cecília, la senyora Maralyn Westbury i el mateix Jordi Sacasas. La imatge està exposada provisionalment a la capella de la Mare de Déu de la Cinta i “després ja buscarem un lloc adient dins de l'església per mostrar-la permanentment”, informa l'arxiver.

HISTÒRIA EXTRAORDINÀRIA

Sacasas recorda que “a finals del mes de maig passat vam rebre un correu electrònic de la senyora Maralyn Westbury, des de Gal·les, en

què explicava una història extraordinària protagonitzada pel seu pare, Philip Arthur Dee. Esportista i infermer, va morir l'octubre del 2001. La família, a l'hora de recollir les seves pertinences, va trobar una capsa que contenia una petita imatge de vestir d'un nen Jesús. A la capsa també hi havia un document, escrit pel mateix Philip, on narrava les circumstàncies que l'havien portat a guardar aquell nen Jesús durant tota la vida”.

En Philip va ser escollit per participar a l'Olimpíada Popular de Barcelona el juliol del 1936. Ell i la resta de membres de l'equip d'atletes britànics feien els entrenaments a l'estadi de Montjuïc. Malauradament, els jocs no es van poder dur a terme a causa de l'esclat de la guerra civil. L'equip s'allotjava a l'hotel El Jardí, davant mateix de la basílica Santa Maria del Pi. Els esportistes van veure des de l'hotel que la basílica cremava. Les imatges i els objectes religiosos, danyats pel foc i la destrucció, van ser llançats al carrer.

“En Philip va veure una petita imatge del nen Jesús amb els ulls fosos a causa del foc, que semblaven llàgrimes que li corrien pel rostre. Totalment corprès, va sentir que havia de salvar-lo de qualsevol altre dany i donar-lo a algú perquè el guardés. Abans que pogués trobar la persona adequada,

Agustí Codinach

El Jesuset fa vint-i-sis centímetres d'alçada.

l'equip britànic va ser repatriat a corre-cuita, sortint de Barcelona en vaixell cap a França i després cap al Regne Unit", comenta Jordi Sacasas.

UNA PEÇA ICÒNICA

"La senyora Maralyn, juntament amb la seva família, va con-

siderar que calia restituir la imatge del Jesuset salvat pel seu pare al lloc on pertanyia i per aquesta raó va contactar amb nosaltres. Des del Pi, vam quedar sorpresos per la narració d'aquesta història i vam acceptar, agraïts, l'oferiment de la filla de Philip Arthur Dee."

El conservador de la basílica de Santa Maria del Pi posa en relleu

que la imatge del Jesuset "es troba en molt bon estat". "És una peça molt humil, però que ha esdevingut icònica, comparable potser amb la creu de claus de Coventry o la Mare de Déu de Nagasaki, coneguda també com la Verge Cremada, pel seu esperit de reconciliació d'un temps i d'uns fets encara força dolorosos." ■

VEREMUNDO
 velón veremundo lo mejor del mundo

Distribuidor exclusivo para España de

SLABBINCK

veremundo@veremundo.com - www.veremundo.com

Partida Fanecaes, s/n. - Apdo. Correos 19 - 46860 ALBAIDA (Valencia)- Tel.: 962 900 971 - Fax: 962 901 362

Celebració del “Concert dels Goigs” a Bellpuig –

L'Orfeó Joventut de Bellpuig recupera el patrimoni musical eclesial de la contrada

Agrupació Parroquial de Bellpuig

El concert va constituir tot un èxit.

REDACCIÓ

Dijous 29 d'agost, a dos quarts de nou del vespre, l'església de Sant Nicolau de Bellpuig va acollir unes dues-centes persones, procedents dels cinc pobles que constitueixen l'Agrupació Parroquial de Bellpuig (Castellnou de Seana, Bellpuig, Preixana, Seana i Vilanova de Bellpuig), per tal de gaudir del Concert dels Goigs. Al l'acte s'hi va presentar el projecte de la gravació dels goigs, que properament s'editaran en CD gràcies a l'esforç de la coral Orfeó Joventut de Bellpuig —que va commemorar l'any 2019 el seu primer segle de trajectòria musical— i d'altres cantants col·laboradors.

En entrar a l'església, els assistents van rebre una carpeta amb la col·lecció dels vint goigs, pregàries, còbles i odes que s'han recollit als

cinc pobles de l'Agrupació Parroquial i que s'han editat per a aquesta ocasió. Alguns són ben coneguts entre la feligresia, com ara els Goigs de la Mare de Déu dels Dolors, del Lliri o de Montalbà, o els de sant Blai i del Crist de Bormio. Però també d'altres que, amb els anys, s'han anat perdent. En alguns casos, fins i tot, no s'ha pogut trobar la música.

Abans de començar el concert, Mn. Abel Trulls, rector de les parròquies de l'Agrupació Parroquial de Bellpuig, va adreçar unes paraules d'agraïment a tots els assistents, de manera especial a Albert del Viso, director de l'Orfeó Joventut, per haver assumit la part musical del projecte de gravació amb il·lusió, treballant-hi ben generosament.

Tot seguit, Albert del Viso va manifestar que el concert que estava a punt de començar posava en relleu la tasca tan rellevant que l'Orfeó Joven-

tut Bellpuig du a terme per recuperar les tradicions culturals i musicals de casa nostra.

Un concert ben emotiu que va esdevenir un acte comunitari de l'Agrupació Parroquial de Bellpuig com a agraïment a Mn. Abel per la seva magnífica feina feta a les diferents parròquies durant els set anys que n'ha estat rector. Ha demostrat ser un hàbil evangelitzador i també tenir una gran sensibilitat per recuperar elements històrics del patrimoni cultural de l'Església. ■

**Unes dues-centes
persones es van aplegar
a l'església de Sant
Nicolau de Bellpuig per
escoltar el concert**

ACTUALITATS CIENTÍFIQUES

És urgent frenar la contaminació originada pels plàstics

Flickr / Joegoank Goa

Cada any s'aboquen al mar uns 12 milions de tones de plàstics.

MN. FRANCESC NICOLAU

Professor emèrit de la Facultat
de Filosofia de Catalunya

Es tracta de posar fi a una de les barbaritats més grosses que cometem amb els nostres oceans. Les estadístiques ens diuen que aboquem al mar uns 12 milions de tones de plàstics cada any, o sigui, com buidar-hi cada minut un camió carregat d'aquesta mena de residus. Les conseqüències són grans. Sabem que uns 100.000 mamífers marins i

més d'un milió d'ocells moren cada any per ingestió directa del plàstic. Segons la FAO, des del 1950 s'han fabricat 8,3 milions de tones de plàstic (equival a dir el pes de 1.000 milions d'elefants). El problema és molt important! Cal prendre consciència que la reducció i el reciclatge, a més de la recerca d'alternatives, s'han fet urgentíssims. Els mars s'estan contaminant molt de pressa.

Per això, un conjunt de 900 organitzacions d'arreu del món (una de les quals és la ben coneguda Greenpeace) venen clamant des del 2016 reduccions massives en la fabricació d'aquest material. I no tan sols clamant, sinó exigint. Reivindicacions que, gràcies a Déu, han començat a ser escoltades, encara que no tant com es voldria. El 24 d'abril passat el Parlament Europeu per fi aprovà el

text *Reglament sobre envasos i residus d'envasos*, que se li havia proposat feia més d'un any. I això també va fer que l'endemà un òrgan legislatiu de la Unió Europea votés a favor d'un nou reglament sobre la prevenció de pèrdues de pèl·lets de plàstic, per reduir la contaminació per microplàstics. (S'anomenen pèl·lets els grànuls de plàstic que s'usen per a tot tipus de productes d'aquest material). I està en perspectiva un tractat mundial, que les Nacions Unides aprovarien ben aviat, per tal de reduir la producció de plàstics i també la contaminació que originen.

Què hi podem dir nosaltres? Que desitgem que tot això tingui èxit. Però pensem que no estarà pas solucionat tot gaire aviat. Mentrestant, podem començar nosaltres fent ben poc ús de plàstics. ■

TRADICIONS REMEIERES

L'ungüent de la Divina Pastora

Flickr / nykerstribbe

La camamilla afavoreix la digestió.

**FRA VALENTÍ SERRA
DE MANRESA**

Arxiver dels Caputxins

Avui us vull parlar sobre les nombroses propietats de la popular camamilla (lat., *Matricaria chamomilla*; cast., *manzanilla*). La camamilla és una herba remeiera molt estimada per la medicina popular, car gaudeix de propietats calmants del sistema nerviós i, sobretot, afavoreix la digestió. El religiós caputxí fra Jacint de Sarrià (†1778) escriví que, de la flor de la camamilla, se'n fa un oli molt bo “per a mitigar los dolors, y la decocció de la camamilla mitiga los dolors del ventrell y és bona per moltes enfermetats, dóna ganas de menjar y té virtut de resoldrer” (BHC, *De algunas herbas*, ff. 167-168).

La camamilla és una planta que trobem de manera espontània a les vores dels sembrats i també creix abundantment en erms i guarets situats al nord-est del territori peninsular ibèric. De la camamilla només s'utilitza la infusió de les flors, que cal haver collit en un dia serè i clar, i després fer-les assecar a l'ombra.

La tradició caputxina empra la camamilla per a l'elaboració de l'ungüent dit de la Divina Pastora per cicatritzar les nafres, que s'elabora d'aquesta manera: “Posaràs quatre porrons de vi, del millor que trobis, en una olla nova de terrissa vernissada, y fes-ho bullir ab les herbes següents: romaní (flor y fulles), roses vives, herba de tall, herba foradada [: pericó], hisop, consolva major, fumistera, abundant flor de camamilla, sàlvia, flor d'orenga, flor de malva, brotònica, la segona pell del saüc, y tot junt ho faràs bullir ab el dit vi, ben tapat, fins que hagi disminuït les tres

parts. Després tindràs a punt: greix de moltó una lliura, y ben picat el faràs fondre sol en un plat nou; quan sigui fos hi posaràs dues unces de pega negra, tres dracmes de pega grega, tres unces de mantega fresca, dues unces de cera nova, una unça de trementina, dues onces d'oli d'olives. Quan tot est serà ben fos, colaràs lo vi que ha bullit a les herbes ab un drap ben net de bugada que sigui de fil, l'exprimeràs ben bé, y quan estigui ben exprmut ho tornaràs a tirar a l'olla y ho faràs bullir ab les grasses que tens foses en el plat. Taparàs bé l'olla y li faràs donar tres o quatre bulls. Ho treuràs del foc y l'endemà trobaràs l'ungüent tot crespant, y pots fer-ne una pilota. Guardaràs lo vi que queda a l'olla y el posaràs a una ampolleta de vidre, y ten-la ben tapada, que serà per rentar la part de la llaga” (BHC, *Receptari*, s. f.). A l'article vinent us parlaré, si a Déu plau, de les propietats remeieres de l'ortiga. ■

AUSTEN IVEREIGH

Lo primero es pertenecer a Dios

Editorial Sal Terrae, 2024, 248 pàg.

Basat en la saviesa del papa Francesc i els Exercicis espirituals de sant Ignasi de Loiola, l'autor presenta una guia espiritual indispensable per a temps turbulents, tot destacant la misericòrdia i la germanor.

VLADIMIR JANKÉLÉVITCH

El perdó

Fragmenta Editorial, 2024, 256 pàg.

No és pas difícil d'entendre per què el deure de perdonar ha esdevingut avui el nostre problema. Perdonar suposa un esforç constant per començar de nou, i el dilema es troba, en alguns casos, al límit de les nostres forces.

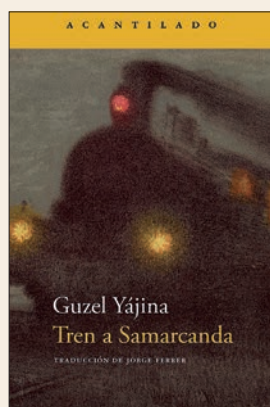

RAMON FELIPÓ

Queralt, el santuari de la Mare de Déu

Llibres de l'Índex, 2024, 160 pàg.

Han passat vint anys des de la primera edició d'aquest volum sobre el santuari de la Mare de Déu de Queralt, ja tot un referent. L'historiador i advocat Ramon Felipó acaba de publicar-ne la quarta edició, revisada i actualitzada.

GUZEL YÁJINA

Tren a Samarcanda

Editorial Acantilado, 2024, 600 pàg.

Tardor del 1923. El comandant Déyev ha d'evacuar en un comboi ferroviari cinc-cents infants d'un orfenat de Kazan i conduir-los a la ciutat meridional de Samarcanda, lluny de la fam tan atroç que assola el cor del país.

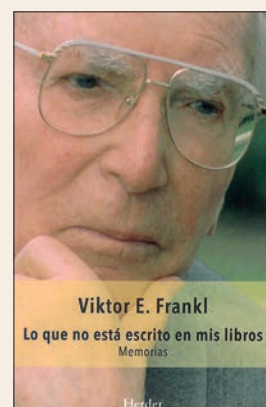

LUIGINA MORTARI

La política del cuidado

Ediciones Encuentro, 2024, 234 pàg.

El temps actual de vegades es torna fosc. La pràctica de la cura és fonamental per a la vida: cura d'un mateix, dels altres, de les institucions, de la natura. Sense cura, no hi pot haver bona vida per a l'ésser humà.

VIKTOR E. FRANKL

Lo que no está escrito en mis libros

Herder Editorial, 2024, 144 pàg.

Aquest llibre que el cèlebre psicòleg Viktor E. Frankl (1905-1997) va escriure als noranta anys obre una nova perspectiva per comprendre millor la seva obra i el seu pensament. Un testimoni únic de la història intel·lectual europea.

CRÍTICA DE TEATRE

La bicicleta de Nadia Ghulam

ANDREU SOTORRA
andrusotorra@gmail.com

L'escriptora i actriu Nadia Ghulam en una de les escenes del seu testimoni teatral.

Nadia Ghulam (Kabul, Afganistan, 1985) s'ha convertit en una afganesa catalana d'adopció que no només domina la llengua, sinó que s'ha fet escriptora. El salt al teatre el va fer el 2014, dins el Grec, al CCCB, amb aquesta mateixa proposta que, després de veure's al Teatre Nacional de Catalunya el 2016, ara repesca La Villarroel sense que, lamentablement, hagi canviat res del que s'hi denuncia.

La protagonista hi fa un monòleg colpidor del que va ser la seva infància i adolescència a Kabul, fent-se passar per un noi, treballant de sol a sol, portant endavant una família abans que, a través d'una oenagé, volés fins a Barcelona on encara va ser tractada de les seqüeles que li havia deixat una explosió i on la va acollir una família de Badalona per quedar-se definitivament a Catalunya.

A Kabul, les muntanyes afganeses eren el seu horitzó i els parlava, des d'un turó, dels seus somnis i dels seus ideals. A Catalunya, l'horitzó que l'escolta és el Mediterrani. I segur que sí que l'escolta, perquè Nadia Ghulam no ha deixat de tenir ideals, projectes i esperança de futur, estudiant, lluitant i pensant que

allò que ha après aquí, un dia no gaire llunyà ho podria tornar al seu poble.

Nadia no és una proposta teatral convencional, però es regeix per les mateixes claus i la companyia ha convertit el que hauria estat simplement una entrevista o un col·loqui en una posada en escena que combina la intervenció dels tres personatges (Nadia Ghulam, Carles Fernández i Eugenio Szwarcer) amb projecció d'imatges, efectes de so i de llum i només la presència d'una bicicleta, la que un dia a Kabul li va valer el sobrenom de "Comandant" a la Nadia/noi que va viure deu anys amagant el seu secret, la seva mentida, emparada sota el nom del seu germà mort, Ezmaray, fins que, ja a Catalunya, via Skype, va desvelar la seva falsa personalitat als amics afganesos que havia deixat a Kabul.

Amb propostes com *Nadia*, a la sortida del teatre, només és possible el silenci, la reflexió, la futilitat de segons quina falta de confort i de benestar, la lliçó apresada de l'esforç i la voluntat de tirar endavant. És gràcies al seu testimoni, ara que la barbàrie dels talibans a l'Afganistan ha tornat a reprendre's, que el món, malgrat tot, potser encara té possibilitats de ser una mica millor. ■

AMB BON HUMOR

"NADIA"

DRAMATÚRGIA de Nadia Ghulam, Carles Fernández Giua i Eugenio Szwarcer

DISSENY ESPAI I VÍDEO: Eugenio Szwarcer

DIRECCIÓ: Carles Fernández Giua
Companyia La Conquesta del Pol Sud

La Villarroel, Barcelona. Fins al 6 d'octubre

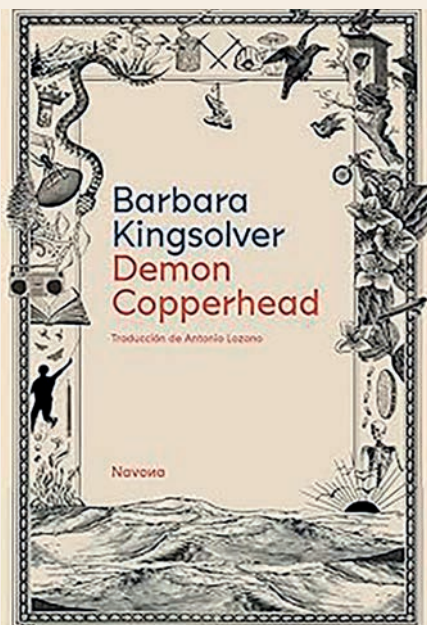
CRÍTICA LITERÀRIA

Una història de supervivència

ROSA M. BOIXAREU
Biblista

Aquesta és la història de Demon Copperhead, un nen nascut a l'estat de Virginia, en un ambient familiar complex i desestructurat, que es queda orfe als deu anys. Entre altres temes, és una crítica al sistema d'acolliment dels Estats Units en un dels contextos socials i econòmics més complicats del país: el territori apalatxe, una regió molt afectada per la pobresa i per la crisi dels opia-

BARBARA KINGSOLVER

Demon Copperhead
Editorial Navona, 2023, 680 pàg.

cis. Difícil sortir-ne i el sistema no hi ajuda. Malgrat la seva extensió, potser excessiva, és un llibre que “enganxa” i quan s’agafa, costa deixar-lo. Només es pot llegir des d’una mirada de “compassió social”, en el sentit etimològic de l’expressió, ja que retrata l’ambient d’abandó, pobresa i maltractament d’infants sense llar.

Novel·la realista ambientada a finals del segle passat, actualitza al segle XXI el *David Copperfield* de Charles Dickens, en què s’inspira; en algun moment s’hi fa present la picaresca de les aventures i desventures del Lazarillo del segle XVI. En Demon és un nen “d’avui i d’aquí”; la “pobresa” implacable que descriu també és “d’avui i d’aquí”.

Però en Demon és un personatge resilient: el sistema afavoreix la seva addicció (*No diguis res*, de Patrick Radden Keefe; *Catalunya Cristiana*, maig del 2021). Narració en primera persona amb estil col·loquial i desenfadat; hi ha moltes històries personals, moltes creus vitals, que es donen a conèixer a través dels personatges. Històries de violència, egoisme, certa tendresa i empatia en algun personatge femení; també hi ha alegria i cert sentit de l’humor: “Primer de tot, em vaig ocupar de néixer”, així comença.

L’autora ha volgut explicar les històries de les milers de criatures que, degut a la crisi dels opiacis, s’han quedat òrfenes i han estat relegades a un sistema precari i sobresaturat. “Escriu a la manera de Dickens per commoure els vostres cors”, diu Kingsolver en una entrevista; és la seva manera de millorar el món. La novel·la ha estat guardonada amb dos premis molt importants: el Pulitzer i el Women’s Prize for Fiction. Val la pena llegir-la. ■

UN NOU LLINDAR

Varietat de capacitats

Andrew Parsons, president del Comitè Paralímpic Internacional en la Cerimònia d’obertura dels Jocs Paralímpics París 2024, ens ha fet veure que, en una època de conflictes mundials, d’augment de l’odi i de creixent exclusió, la igualtat d’oportunitats i la varietat de capacitats ens ajuden a reconèixer i viure la dignitat humana. Deixem que sigui l’esport l’element social que ens uneix, per això “celebrem allò que ens fa diferents, demostram que en la diferència hi ha força, hi ha bellesa, i que la diferència serveix com una poderosa força per al bé”.

Que interessant escoltar aquestes paraules amb ressonància mundial, dites des d’una realitat aparentment plena de mancances físiques, però donant una lliçó d’humanitat i de venciment personal marcat per l’esforç de la superació constant i posant aquest valor com a solució per a molts conflictes i depressions.

Quan l’esport és el mitjà, podem afirmar encara molt més que aquest és un camí vàlid per superar moltes altres mancances de tipus espiritual i ètic que ens impedeixen crear un clima de convivència i favorable a la pau. El papa Francesc ja havia manifestat aquest desig al començament dels Jocs Olímpics i Paralímpics: “Esper que siguin per a tots els qui hi acuden de tots els països del món, una ocasió imperdible per descobrir-se i apreciar-se, per enderrocar prejudicis, per fomentar l’estima allà on hi ha menyspreu i desconfiança, i l’amistat on hi ha odi. Els Jocs Olímpics són, per la seva pròpia naturalesa, portadors de pau, no de guerra.” L’Església sempre ho ha vist així, i encara més si es tracta d’estar al costat dels més desfavorits, com ho fa Jesús. Per això, obrim el cor a tothom.

SEBASTIÀ TALTAVULL ANGLADA

Bisbe de Mallorca

Catalunya + Cristiana

SUBSCRIPCIONS ANUALS EN CATALÀ O CASTELLÀ

Catalunya, resta de l'Estat espanyol
i Andorra: 145 €

Gibraltar i Portugal: 145 €

Resta d'Europa: 222,99 €

Amèrica i Àfrica: 254,19 €

Àsia i Oceania: 325,43 €

Membre de: **appec**
editors de revistes i digitals

Amb el suport de:
Generalitat de Catalunya
Departament de la Presidència

Director: Òscar Martí Navarro

Consiliari: Mn. Miquel Ramón Fuentes

Sotsdirectora: Carme Munté Margalef

Redactors: Miquel Àngel Codina, Macià

Grau, Rosa M. Jané, Joan Andreu Parra

Lingüista: Montserrat Pibernat

Fotògraf: Agustí Codinach

Col·laboradors d'aquesta setmana:

Josep Ballbè, Pilarín Bayés, Rosa Maria Boix-
areu, Esther Borrego, Pilar Casals, Ángeles
Conde, Carme Escales, Juanjo Fernández,
Jordi Gaya, Antonio Gil, Jaume González
Padrós, Eduard Ibáñez, Bernat Juliol, Ignasi
Miranda, Glòria Monés, Lucia Montobbio,
Francesc Nicolau, Joan Pallarès-Personat,
Quique, Andre Sotorra, Sebastià Taltavull,
Lluc Torcal, Sergi Torondel

Redacció, administració, publicitat i promoció:

C/ Comtes de Bell-lloc, 67-69 - 08014
BARCELONA

Tel. 934 092 810, Fax 934 092 775

redaccio@catalunyacristiana.cat

administracio@catalunyacristiana.cat

publicitat@catalunyacristiana.cat

subscripcions@catalunyacristiana.cat

hola@clubnousamics.cat

Fundadors: Mn. Joan E. Jarque i Mn.

Francesc Malgosa

Edita: Fundació Missatge Humà i Cristià

Administració: Isabel Giralt

(comptabilitat), Dídac Campos (subscripcions)

Autoedició i compaginació:

Joan Pàmies

Impressió: Impressions Intercomar-

cals, SA Ctra. C-1.411, Km 34. Polígon

industrial El Cementiri. Tel. 938 788

403. Fax 938 788 212 - 08272 SANT

FRUITÓS DE BAGES - DLB 14.387/79

ISSN català: 2938-2238

ISSN internet: 2938-2254

Difusió controlada per

Les opinions expressades pels nos-
tres col·laboradors no reflecteixen
necessàriament la d'aquest setmanari

Agenda

Barcelona

BASÍLICA DE LA MERCÈ

El **dimarts 24 de setembre**, celebració
de la Mare de Déu de la Mercè: misses,
a les 8.30, (bilingüe) amb el P. Do-
mingo Lorenzo; a les 10.30, (català)
amb el cardenal Joan Josep Omella; a
les 12.30, (bilingüe) amb Mn. Robert
Baró; a les 16.30, (bilingüe) amb el P.
Fermín Delgado; a les 18.00, (castellà)
animada per la Germandat del Rocío
de Barcelona; a les 19.30 (català i en
llenguatge de signes) amb Mn. Xavier
Pagès; a les 17.30, rosari.

AULA MOUNIER

El **dijous 26 de setembre**, a les 19.00,
inauguració del curs *La tasca humani-
zadora de la cultura* amb Albert Llorca
al Seminari Conciliar de Barcelona.

MONESTIR DE SANT PERE DE LES PUEL·LES

El **dissabte 27 de setembre**, a les
9.45, taller de cal·ligrafia *Iniciació a
la lletra pòster*. Nivell zero amb la Gna.
Conxa Adell (activitatspuelles@
gmail.com).

Girona

INSTITUT SUPERIOR DE CIÈNCIES RELIGIOSES

El **dimarts 24 de setembre**, a les
18.00, missa a l'església de Sant
Martí de Girona presidida pel bisbe
fra Octavi Vilà; lliçó inaugural de Mn.
Joan Soler Joan Esquerda Bifet, mestre
d'espiritualitat missionera.

DAVID PAGÈS

El **divendres 27 de setembre**, a les
19.30, presentació del llibre *Fe arre-
lada* de David Pagès al Casal Marià
d'Olot amb el bisbe fra Octavi Vilà,
Mn. Pere Domènech i l'autor.

MISSA DE L'ALBA

El **diumenge 29 de setembre**, a les
7.00, Missa de l'Alba a la platja de
Sa Palomera de Blanes presidida pel
bisbe fra Octavi Vilà.

Sant Feliu de Llobregat

CATEDRAL-PARRÒQUIA DE SANT LLORENÇ

El **diumenge 29 de setembre**, a les

12.00, missa cantada amb la Federa-
ció de Corals del Baix Llobregat.

Tarragona

SANTA TECLA

El **dilluns 23 de setembre**, a la cate-
dral de Tarragona, a les 10.00, ofici
pontifical amb el trasllat processio-
nal de la relíquia; a les 17.30, cant de
les vespres pontificals; a les 19.00,
processó amb la relíquia pels carrers
de la Part Alta. Totes les celebraci-
ons les presideix l'arquebisbe Joan
Planellas.

FESTA DE LA MARE DE DÉU DE MISERICÒRDIA

El **dimecres 25 de setembre**, al san-
tuari de la Mare de Déu de Misericòr-
dia de Reus, a les 7.00, 8.00 i 9.00,
misses a l'interior; a les 11.00, missa
solemne a la plaça; a les 18.30, rosari,
missa, ball de l'àliga i cant dels goigs
a la Mare de Déu.

SANTA CÀNDIA

El **dimecres 25 de setembre**, a les
19.00, eucaristia a la capelleta de
Santa Càndia de Falset per celebrar
els 250 anys de l'arribada de les seves
relíquies.

ASSOCIACIÓ BÍBLICA DE CATALUNYA

El **dissabte 28 de setembre**, a les
11.00, eucaristia a la catedral de Tar-
ragona presidida per Mons. Joan Pla-
nellas; a les 12.30, acte institucional
de commemoració del 50è aniversari
de l'ABC al Centre Tarraconense el
Seminari.

PREGUEM PER LES INTENCIONS DEL PAPA

Perquè escoltem el clam de la Terra i
de les víctimes de catàstrofes ambi-
entals i la crisi climàtica, i ens com-
prometem a tenir cura del món

“Les confessions religioses poden fer molt per afavorir l’ús social del català”

CARME MUNTÉ MARGALEF

El polític i comunicador mataroní Ramon Bassas substitueix Carles Armengol com a director general d’Afers Religiosos de la Generalitat de Catalunya, un organisme que, d’ençà de la configuració del nou govern socialista, torna a dependre del Departament de Justícia i, per tant, del conseller Ramon Espadaler. Ramon Bassas, nascut a Mataró l’any 1968, ja ha ocupat càrrecs de responsabilitat política. Així, va ser regidor i tinent d’alcalde socialista de l’Ajuntament de la seva ciutat. En el moment del seu nomenament era responsable de Comunicació de Fragmenta i membre del Consell de redacció de Catalunya Religió. També està vinculat amb el grup de Cristians del PSC i és militant de l’Acció Catòlica Obrera.

Quin lloc ha d’ocupar la qüestió religiosa en l’àgora pública de Catalunya?

El seu lloc just. No tornarà, ni ha de tornar, l’excés de signes religiosos a l’àgora pública, que acaben connotats negativament. Però tampoc no podem fer com si la religió no tingués una dimensió pública, com si no fos rellevant per a la nostra història passada i contemporània o com si haguéssim d’amagar-la. S’ha de poder expressar en llibertat. A més, la religió porta missatges valuosos cap al món i cadascú de nosaltres. Almenys, convé rebre’ls amb respecte i, si s’escau, aprofitar-los.

Com entén la política o el servei de la política des de la seva condició de cristià?

L’altre dia em van dir que m’havia tocat un “premi”. Rumiant-hi bé, vaig pensar que tenien raó. Els cristians veiem la vida com un do, també les oportunitats en forma d’encàrrecs públics. Un do al qual hem de respondre, doncs, amb agraïment i responsabilitat. Posant-nos a l’últim lloc, com diu l’Evangeli. Al servei, en aquest cas, del país. És un premi, sí, però que t’has de guanyar un cop el reps. I després s’ha de tornar.

Quins seran els primers passos a fer i les prioritats que s’ha marcat com a nou director general d’Afers Religiosos?

No trencar res, estudiar-m’ho tot a fons i obrir les portes a tothom que vulgui. Vull fer-me una bona diagnosi i proposar en acabat dues o tres línies

RAMON BASSAS
Director general d’Afers Religiosos

de treball i de millora. Tot plegat amb l’objectiu de fer un país més inclusiu, més atent al fet religiós com un dels ítems de la convivència nacional.

En el repte d’afavorir l’ús social del català, quina ha de ser l’aportació de les diferents confessions religioses?

Sé que hi ha una línia de treball al respecte i vull veure’n els detalls i els resultats, sobretot per mirar com ho podem afavorir. El compromís per potenciar l’ús del català correspon a tot el Govern i els seus àmbits d’actuació. Les confessions religioses, arrelades a la nostra societat (per tant, que combinen *comunitat* amb *comunicació*, paraules que tenen la mateixa arrel), hi poden fer molt. Sigui com sigui, les ajudarem a fer-ho. ■

El bany.

Hi ha banys i banys. Les col·leccions de Roca compten amb el millor disseny i l'última tecnologia per oferir solucions sostenibles i de qualitat i garantir la millor experiència en l'espai del bany.

Col·lecció TURA dissenyada per Andreu Carulla.